

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

<p>Διεύθυνσις : Δι'αδ^α ΕΥΓΕΝΙΑΝ ΖΩΓΡΑΦΟΥ *Ὀδὸς Μενάνδρου, 83. —'Αθήνας Τηλεγραφικὴ Διεύθυνσις *Ἑλληνικὴν Ἐπιθεώρησιν. —'Αθήνας</p>	<p>ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ Διὰ τὸ Γ'ἑσπερικόν . . . Δρ. 15.— Διὰ τὴν Ἀμερικανὴν . . . Δολλάρια 4.— Διὰ τὰ θηρσάκια Γραφικὰ . . Δρ. 30.— Δι' Ἀγγλίαν, Αἰγυπτὸν καὶ Κύπρον . . . . . Σελλήνια 15.—</p>	<p>Πᾶν χειρόγραφον δημοσιευόμενον ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφεται Αἱ ἐγγράφαι ἀρχοῦνται ἀπὸ 1η; ἐκεί- στου μηνός.</p>
<p>ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ ΕΥΓΕΝΙΑ ΖΩΓΡΑΦΟΥ</p>		<p>ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΤΕΥΧ. ΔΡ. 1,50</p>
<p>ΕΚΔΟΣΙΣ ΠΟΛΥΤΕΧΝΗΣ ΔΡ. 25</p>		

LES VACHES DANS LA PLAINE

Les vaches dans la plaine
 avancent lentement
 et je raconte au vent
 ma peine.
 Arrivé au rivage
 après un long voyage,
 la première plainte qu'il en tend
 après celle de l'onde,
 c'est ma plainte pour une blonde.

En les voyant dans le vent
 ces vaches qui marchent comme en dormant
 de leur pas lourd et cadencé,
 l'envie me prend de sommeiller.

Le soir de son voile noir
 remplit les plaines et les tertres
 tout comme l'amour qui me pénètre
 le soir. . . . le soir. . . . le soir. . . .
 les vaches d'un pas lent, nonchalant,
 s'avancent dans la plaine des nonchalairs,
 et je raconte ma peine au vent. . .

TROIS JOURS D'ÉTÉ

Depuis trois jours j'avais cherché
 cette fille au long regard
 et je rentrais très tard
 pendant ces jours d'été.
 Je la cherchais pour pas grand' chose,
 ni des paroles ni des baisers. . .
 pourquoi va-t-on chercher une rose ?
 Pour son arôme, pour sa beauté. . .
 Oui, pour trois jours
 ce fut en vain
 et fou d'amour
 pour trois matins
 et pour trois soirs
 je la cherchais pour son regard,
 par le soleil et la chaleur
 de ces trois jours d'été.
 Oh! j'aurais tant donné
 pour son regard charmeur,
 mais je tordais mes mains
 en vain
 de désespoir,
 le troisième jours au soir
 je le compris qu'elle était loin. . .
 Alors sans trop savoir pourquoi,
 moi, insensé de douleur
 je visitais les endroits
 remplis, jadis, de sa blondeur,
 et je restai morne et hagard
 pour un regard. . .
 Paris, Août 1921

PERIKLÉS KOLLAS

ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΙΣΘΗΣΕΩΣ

ΤΑ ΔΩΡΑ ΤΟΥ ΑΓΓΕΛΟΥ

Ὅταν ὁ Μέλλος ἔφτασε σὰν τέσσερα χρόνια, ἀπάνω
 δηλαδὴ πὸς πρωτάνοιγε τὶς παλάμες του γιὰ ν'
 ἀγκαλιάσῃ τὴν ἄλλη τοῦ μητέρα, τὴ Ζωή, παρου-
 σιάστηκε στὴν ζωὴ τῶν Ὀνειρων ἓνα βράδυ ἓνα ἀγ-
 γελοῦδι στὴν ἡλικία του, κρατώντας στὴν μὴ ἀγ-
 καλιά του ἓνα μικρὸ παιδάκι, πὸς ἔλο γέλια ἦταν
 καὶ παιχνίδια, καὶ στὴν ἄλλη, μὴ κερνία, μικρὴ
 κούκλα.

Τὸ ἀγγελοῦδι χαμογέλασε τοῦ Μέλλου, καὶ τοῦ εἶπε
 μὲ μὴ φωνὴ θελκτικὴ:
 —Εἶμαι ἓνας καλὸς φίλος σου. Μπορεῖ ζῆμος ἐσὺ
 νὰ μὴ μὲ θυμᾶσαι διόλου, γιὰτὶ ἔταν ἀνταμωθήχαμε

ἐδῶ καὶ καιρὸ στὴν Αὐλὴ τοῦ Παραδείσου, εἶμαστε
 πολλοὶ ἐκεῖ φίλοι, καὶ ἐπειδὴ εἶχαμε ἔλοι στὴν
 καρδιά μας τὴν ἴδια Ἀγάπη τοῦ Κυρίου μας, στὴ
 μορφὴ μας τὴ Γοητεία του, καὶ εἶμαστε ἔλοι μας
 σύμβολα τῆς Ἀθανασίας, γιὰ αὐτὸ ἔβδαια δὲ θὰ μὲ θυ-
 μᾶσαι, γιὰτὶ εἶχαμε τὸ ἴδιο γέλιο, κί ἴση γιὰ ἔλους
 ἀκράτητὴ Ἀγάπη.

—Κί ἦρθα τώρα, νὰ σοῦ κάνω ἓνα δῶρον, γιὰ νὰ
 θυμᾶσαι τὴ φίλια μας.
 Καὶ δείχνοντας τὰ δῶρα τοῦ ὁ Ἀγγελοῦ, τοῦ εἶ-
 πε:

—Τί θέλεις τώρα νὰ σοῦ χαρίσω; Τὸ μικρὸ αὐτὸ
 παιδάκι πὸς παῖζει πᾶνου στὸ μπράτσο μου, ἢ τὴν
 ἁμορφὴν αὐτὴ κούκλιτσα, πὸς εἶναι ντυμένη μὲ ὀλο-
 μέταξα ρουχαλάκια;

Κι ὁ Μέλλος, ἀνοίγοντας τὴν ἀγκαλιά του ἀπὸ θαλερὰ χαρὰ, εἶπε στὸ φίλο του :

— Δόσε μου αὐτὸ τὸ παιδάκι... Ἦθ' ἐπὶ τὸ ἀγαπῶ τόσο, σὰν νᾶταν ἀδελφούλης μου... Καὶ ἦθ' ἐπιθυμοῦμαι πάντα ἐσένα, ἔταν μαζί σου ἢ παίζω, καλὲ μου φίλε.

— Ἦθ' οὐδὲν δίδωνα, τοῦ εἶπε τὸ ἄγγελουδι, γιατί εἶσαι φίλος μου, μὰ ἂν ἤξερα πῶς θὰ μπορούσες νὰ τὸ μεγαλώσῃς... Στὰ χέρια σου ζωῶς ἔλο θὰ κλαίῃ γιατί θὰ θέλῃ τὴν μανοῦλατου... Πᾶρε τούτῃ τὴν κούκλα πού δὲ θὰ θέλῃ οὔτε νὰ τρώῃ, οὔτε νὰ πίνῃ, κι' οὔτε νὰ κλαίῃ διόλου, διόλου, ἔταν καμμιά φορά θὰ τὴν ἀφήσῃς στὴν κούνια μόνῃ τῆς, γιὰ νὰ βόγγῃς στὸ περδὸλι νὰ κόψῃς τριαντάφυλλα, ἢ νὰ παίζῃς στὴν αὐλή σου τὸ κρυφτούλι.

Καὶ φεύγοντας ὁ Ἄγγελος, ἔριψε στὴν ἀγκαλιά του φίλου του τὴ στολισμένη ἐκείνη κούκλα.

Τὸ ἄλλο πρωτὸ ἄγερσε τὸ Μέλλου ἢ μητέρα του μιὰ ξανθιά, ὄρατα κούκλα. Κι' ἔπαίξε, ἔλο ἔπαίξε ὁ Μέλλος μὲ τὴν μικρὴ ἀδελφούλα του, ἔπως ἔλεγε τὴν κούκλα του.

Ἦστερα ἀπὸ χρόνια, ἔταν ὁ Μέλλος γίνῃκε μεγάλος, κι' εἶχε παντρευτῆ, παρουσιάστηκε αὐτῇ ζωῇ τῶν ὄνειρων ἕνα ἄρθετο, τὸ ἴδιο πάλι ἄγγελουδι, κρατώντας στὴν ἀγκαλιά του ἕνα μικρὸ παιδάκι, πού ἔλο γέλια ἦταν καὶ παιγνίδια.

Τὸ ἄγγελουδι χαμογέλασε τὸ Μέλλου, καὶ τοῦ εἶπε μὲ μιὰ φωνὴ μελαγχολική:

— Εἶμαι ἕνας καλὸς φίλος σου... Ὅταν εἴσωνα παιδάκι ἀκόμα, σοῦχα θωρῶσαι μὴν ὄρατα στολισμένη κούκλα, πού περνοῦσες ὄρατα τῆς ἡμέρας σου, παίζοντας μαζί τῆς... Ἦστερα, τὴ θάρρηθες, καὶ μιὰ μέρα τὴν ἔσπασες, γιατί ἤθελες νὰ ἰδῆς πού ἦταν ἢ καρδούλα τῆς κρυμμένη. Κι' οὔτε λυπηθῆκες καθόλου, κι' οὔτε ἀπ' τὴ μητέρα σου ἐξήγησες νὰ σοῦ ἀγοράσῃ ἄλλη, γιατί εἶχες τότε πιάσει ἄλλους φίλους, τῆς γετονίζεσθε, καὶ μ' ἄλλα περνοῦσες τῆς ὄρες σου παιγνίδια.

— Κι' ἦρθα τώρα νὰ σοῦ κἀνω κι' ἄλλο ὄρατο, γιὰ νὰ θυμᾶσαι ἀκόμα τὴ φίλα μα.

Καὶ δείχνοντας τὴν ἀγκαλιά του ὁ Ἄγγελος, τοῦ εἶπε:

— Ἦθ' σοῦ χάρισω αὐτὸ τὸ παιδάκι, πού παίζε πάνω στὸ μπράττο μου, ὀλόγελο...

Κι' ὁ Μέλλος ἀναστῆκε, κι' ἀνοίγοντας τὴν ἀγκαλιά του, εἶπε στὸ φίλο του :

— Δόσε μου καλλίτερα μιὰ κούκλα, γιατί οὔτε θὰ κλαίῃ, ἢ ψυχῇ μου γιὰ νὰ σπαράξῃ, οὔτε ποτέ τῆς θ' ἀρρωστήσῃ, οὔτε θάξω τῆς βραβεῖς καὶ τόσες ἔγγυες ἐνὸς παιδιοῦ μου, πού θὰ κουλῆσῃ σὲ μιὰ μακρὰ, ἀκάνινη, πιερὴ ζωῇ, καὶ σὲ τέλος γιὰ νὰ πᾶι στὸ θάνατο... Δόσε μου, καλὲ μου φίλε, τὴν κούκλιστα μου, πού ἔσπασα ἔταν ἡμίονα παιδάκι... Ἦθ' τὴν ἀγαπᾶω σὲ Θεὸ μου... Καὶ ἦθ' ἐπιθυμοῦμαι πάντα ἐσένα, καλὲ μου φίλε...

— Ἦθ' σοῦ τὴν ἔδωκα, τοῦ εἶπε τὸ ἄγγελουδι, γιατί εἶσαι φίλος μου, μὰ ἂν ἤξερα πῶς θὰ μπορούσες νὰ παίζῃς μαζί τῆς. Ἔσο ὅμως λιημμένης νὰ ράβῃς τὰ ρουχαλάκια τῆς, λιημμένης καὶ τὰ παιγνίδια σας, καὶ τὰ τραγούδια πού τῆς ἔλεγε... Πᾶρε αὐτὸ τὸ παιδάκι τώρα... Καὶ σὲ ἀφήνω πάνω στὰ χέρια σου γιὰ νὰ τὸ ρίξῃς ἐπὶ τὴ ζωῇ, καὶ νὰ τὸ μεγαλώσῃς μὲ τὰ δάκρυα καὶ τὸν πόνο...

Καὶ φεύγοντας ὁ Ἄγγελος, ἔριψε στὴν ἀγκαλιά του φίλου του τ' ὀλόγελο αὐτὸ παιδάκι.

Ἦστερα ἀπὸ καιρὸ,— ἕνα ξανθὸ, ὄρατο ἀγοράκι εἶχε γεμίσει τὸ σπίτι τοῦ Μέλλου χαρὰ, χαρὰ ἀσυγκράτητῃ. Κι' ἦταν ἡ ζωοῦλα αὐτῆ τὸ πρῶτο ὀλόγερο λουλοῦδι πού ἔσκαζε στὸ κίπο τὸ ἔρωτος, τῶν ὄνειρων, καὶ τώρα πέταζε μὲς' στὴ ζωῇ, στὰ πρῶτα φῶτα τῆς ἡμέρας.

Ἦστερα ἀπὸ χρόνια πολλά, ἔταν ὁ Μέλλος γέγρασε, κι' ἀποκοιμήθηκε ἕνα βράδυ στὴν παλιὰ πολυθρόνα, ἔστερα ἀπὸ τῆς σκέψεις τῆς βραδείας ζωῆς, παρουσιάστηκε στὴ ζωῇ τῶν ὄνειρων πάλι τὸ ἴδιο ἄγγελουδι, κρατώντας στὸ χέρι του ἕνα μωρὸ ῥόδο, πού εἶχε ἕνα ἄρωμα σαπίλας, πνιγρὸ.

Τὸ ἄγγελουδι ἀναστῆκε τὸ Μέλλου, καὶ τοῦ εἶπε μὲ μιὰν ἀνακίχτῃ φωνῇ :

— Εἶμαι ἕνας καλὸς φίλος σου... Ὅταν ἦσωνα παιδάκι ἀκόμα,— πᾶνε τώρα χρόνια... καὶ χρόνια, σοῦχα χάρισαι μιὰ ξανθὴ κούκλιστα... Μὰ μιὰ μέρα τὴν ἔσπασες, γιατί ἤθελες νὰ ἰδῆς πού ἦταν ἢ καρδούλα τῆς κρυμμένη... Κι' ἔστερα, πάλι ἀπὸ χρόνια, ἔταν μεγάλωσες, σοῦ χάρισα ἕνα γλυκὸ παιδάκι, πού σοῦ στείλει στὸ σπίτι σου τὴν ἀμόλυτη χαρὰ, τὸ ἄσδυστο γέλιο, τὴ γοητεία... Μὴ μέρα σοῦφυγε κι' αὐτὸ μὲς' ἀπ' τὰ χέρια σου, ἀπ' τὴ ζωῇ σου, ἀπάνου πού μὲ τὰ πρῶτα, ἀρμιονικὰ λογάνια του ἀρχίζε νὰ πλέχῃ κι' οὐτὸ τοῦς πρῶτους στίχους ἀπ' τὸ Πόημα τῆς ζωοῦλας σου... Κι' ἔπρεπε νὰ σόβῃς ἀπ' τὴ ζωῇ, γιατί ἦταν μὲς' στὸ σπίτι σου τὸ σούρουπο πάντα, ἔλο ἢ γκρίνια, κι' ἔστερα ἢ νύχτα πού τὸ σκίαζε μὲ τὴ θλίψι...

Καὶ δείχνοντας ὁ ἄγγελος τὴν ἀγκαλιά του, τοῦ εἶπε :

— Ἦθ' σοῦ χάρισω αὐτὸ τὸ σάπιο ῥόδο, πού μοῦ χλώμιασε τὰ στήθη μου τόσον ὄρα...

Κι' ὁ Μέλλος δάκρυσε, κι' ἀνοίγοντας τὴν ἀγκαλιά του, εἶπε στὸ φίλο του :

— Ἄν δὲν ἔχω πλέον τὸ θῶρα σου στὰ χέρια μου, ἔχω ὄμως τὰ δάκρυα στὰ μάτια μου, καλὲ μου φίλε...

— ὦ! Χάρισέ μου τὴν ἀγκάλῃ σου, πού εἶναι οὐρανὸς μὲ ἀτέλειωτα γλυκοχαράματα, στὴ δύστην μου... ὦ! Δώρισέ μου τὸ ἀμάραντο λουλοῦδι τῆς γοητείας, πού εἶναι σκαμμένο στὴ μορφή σου,— τώρα σὲ φθινόπωρο τῆς ζῆσης μου...

— ὦ! Ἦθ' εὐλόγησέ με μὲ τὰ φῶτα σου, πού σὰν γλᾶ μὴδα σὲ τὸλγῆε τὸ μυστήριον...

— Σ' ἔδωκα τὴν ζωῇ ἀντίκρισε πάντα τὸ σκοτεινὸ πέλμας; ἔταν τῶν σκέψων καὶ τῶν πόνων... Κι' ἔκει παντοῦ ταξείδευα... Ποτέ μου δὲν εἶδα τὸν Ἀπρίλη ν' ἀνιζῆσῃ σὲ λουλοῦδι, σὲ φῶς, ἢ στὴν ψυχῇ μου... Καὶ μὲ σ' ἐπὶ τὰ βῆθη τῆς ψυχῆς μου πάντα ὑπῆρχε μιὰ θλιθερὴ σιωπῇ, μιὰ βαθεῖα σιωπῇ ἔως θανάτου...

— Καὶ τώρα δὲς μου μὲς' στὴν ἀγκάλῃ σου, τὴ συναίσθησι μιάς νέας ζωῆς, πού θὰ τὴν τονίσουν οἱ ἀρμιονικὰ ψαλμοὶ σου, πού γίνονται,— γλυκαριστοί,— τῆς νύχτης; σὲ ἄρρητα τῶν οὐρανῶν.

— Πᾶρε, τοῦ εἶπε, ὁ Ἄγγελος, αὐτὸ τὸ σάπιο ῥόδο, καὶ λάβε τὴν συναίσθησι του θανάτου... Καὶ φεύγοντας ὁ Ἄγγελος, ἔριψε στὴν ἀγκαλιά του φίλου του τὸ μωρὸ ἐκείνο ῥόδο.

Κι' ἔστερα, σὲ τὸνο κατανοητικὸ, τραγούδησε τὸ ἄγγελουδι ἕνα κομμάτι, ἀπ' τὸ «Πόημα τοῦ Κυρίου Μου γιὰ τὴν κολοσύνη τῶν», πού ἔχυνε τὴν ἀπεριόριστη μελαγχολία ἀπὸ τ' ἄστρα.

Κι' ἔτσι, ἔδωσε τὸ ἄγγελουδι στὸ Μέλλο καὶ τὴ συναίσθησι μιάς μελαγχολικῆς, μεταφυσικῆς ζωῆς,

μ' ὄλο σουπώματα, ἔκταται, βαθεῖς λιγοθυμῆς καὶ νοσταλγίας.

(Γράφτηκε τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1918)

ΧΡΙΣΤΟΣ ΓΕΡΩ - ΓΙ' ἸΝΝΗΣ

ΠΑΡΑΛΗΡΗΜΑ

Στὸ βασιλικὸ ἀποχαιρετισμὸ τοῦ Ἡλίου πού βαρῖα τὰ σύννεφα γιὰ μέρες εἶχανε σκεπάσει, στὸν Ἡλιο τὸ θριαμβεῦτῃ τῶρα, ὑψώθηκε ἢ διάθεσι ἢ ἀνυπόφορα κουρασμένη, σκυφτῇ κάτω ἀπὸ τὴ σκοτεινῇ, ἀσχυρτικῇ μελαγχολίᾳ, σὰν ἀπολυτρωμένη, σὲ ὕμνο ἐκστατικῇ λατρείᾳ. Μὰ τὰ φτερά τόσο καιρὸ συγκρατημένα εἶσαν ἀδύναμα, κ' ἔξαρνα νιώσανε τ' ἀνήμερο νὰ πετάξουν κεῖ πού ἐπιταχίτικα τὰ ἦθελε ὁ Πόθος, τ' ἀνήμερο νὰ σηκώσουν τὸ βῆρος τῆς κόπωσης. Κ' ἢ Ἄναγκη νὰ ὑψώθουνε μαζί μὲ τὴν Ἄναγκη πού τὰ κρατοῖσε χαμηλά, ἀνήμερη ἔπλεξε τὴν ἐσώφυχη πάλῃ τὴν ἀλιεξοδῆ. Ἄδυνατῃ εἶταν ὅποια συμφωνίᾳ ἢ κι' ὅποια ὑπεροχῇ ἐνὸς τῶν δύο ἀπὸλυτα ἴσων ἀντιπάλων.

Ἔχυσε ὁ Ἡλιος τὴν πορφυρένια του φλόγα σ' ἔλη τὴν ἀτμόσφαιρα Ἰπεντατικῇ ἔγεινε ἢ Νοσταλγία τῆς Χαράς. Κ' ἢ παιδεμένη ἄγωνία ἔβλεπε τὴν μελαγχολεπῆ ἀναύγουτα μόνο σὰν τὸ αἶμα μιᾶς μολυσμένης ἀσχημῆς πληγῆς.

Ἦ διαμάχῃ ἐξάλλη πῖα σὲ ἀκουβερνητα τυραννημένο Ἔγῳ δημιουργοῦσε ἐκόνας, ἐκόνας ἀρμιονισμῆς μὲ τὸ ἀρρωτισμένο του, εἰκόνας πού σὰ νὰ τῆς ζωγράφιζαν τὰ παράδοξα, ἀόριστα, μὲ σύγχρονα ἐπιδημικὰ ζωντανὰ ζωντικά πού χορεύουν τῆς νύχτης μαυιασμένα, τρομαχτικά.

Τρομαχτικά κι' ἔταν ἀκόμα εἶναι ἀπάνταστα ἐκλυπητικά. Εἰκόνας ἀξεδιάλυτες πού ὅμως Κάτι Ἄλλο μέσος σὲ εἶναι τῆς Χαράς, τῆς ἐνιουθῆ, μὲ γοητεία κι' ἀποστεργῆ, ἴσασε πού ἀπότομα, ἀνατριχιάζοντας παγωμένα, τῆς γνώρισε...

Ἔσαν οἱ εἰκόνας ἔλων τῶν ὄνειρων πού κανένα ἐυπνημα δὲν εἶχε ποτὲ θυμηθεῖ, τῶν ἀνυπαρχτων ἴσασε τῶρα, ἀλλὰ πού ἦθ' εἶχαν ἀποκοιμηθεῖ μόνῃκα πού βαρῖα. Σηκῶνονται τώρα μὲ τὴν ἀσυλεπτικὴ μορφή τους μὲ ἢ ἀσθενεῖα ἢ διάθεσι τὰ ἔβλεπε συνετῆρτᾳ. Τὰ ἔβλεπε μὲ συνετῆρση τὸ ἀπόστικου, τῆς πρέλλας τῆς, χωρὶς νὰ μπορεῖ, χωρὶς νὰ θέλει κἂν νὰ ἀποφύγει τὸ πρωτόφαντο, κι' ἀσύγκριτο μὲ ὅποιο ἄλλο μαρτύριο.

Ἐξῆρε τὸ ἀσυνάρτητο, τὸ ἀνόητο τῶν δεσποτικῶν εἰκόνας, κι' ἀφίνονταν ὀλέταρα παραδομένη σ' αὐτῆς, τῆς ζῶσε. Ἐξῆρε θετικὰ ἀλλὰ χωρὶς νὰ τῆς εἶναι δυνατὸ νὰ τὸ ὀρίσει, ὅσο κι' ἂν ἤθελε, μὰ ἐπιμονα, ποινεμὰ τὸ ἀναλήτοσος, σὲ ποτὰ νύχτα κάθε ὄνειρο εἶχε δεῖ, εἶξερε ποινεμὰ χωρὶς νὰ μπορεῖ τὸ ἐκφρασῆ οὔτε στὸν ἑαυτὸ τῆς, ἔλη τὴν ἐξέλιξη τοῦ κάθε ὄνειρου πού μάλιστα παρουσιάζονταν μπροστά τῆς ἔφευγε ἀμέσως διωγμένο ἀπὸ ἄλλο. Κ' ἕνα στεφανὸ ἀσπάλεινο, ὀλόενο πού στενω, σὲ δαχτυλίδι γιὰ τὸ πὸ μικρὸ δάχτυλο τῆς ἔσφιγγε τὸ μέτωπο. Ἐπιόλτες κι' ὄνειρα ἔβλεπε μαζί, μὰ καὶ τὰ ὄνειρα τῆς δινανε τὴν ἐντύπησι σκληρότερου ἀκόμα ἐφάλτη.

Ἰριδένεις τούφες ἀπλώνονταν... κ' ἔστερα ἕνα κενὸ χωρὶς φραγμὸ, χωρὶς τέλος... μιὰ ἰσχυρτικὴ ὀλόχρηση... μὲ φευτοχρυσωμένα καρφὰ ὀλόκληρη στολισμένη... πούδ' ἔκλεινε... μέσος σὲ κλουβὶ τῆς... ἕνα ἠθρὸ ἐξαιρετικὸ... πούδ' μεγάλο ἀλλὰ μὲ κάθε

του μέλος... μοναδικὰ μικρὰ... ἀνοίγε τὸ στόμα του... κ' ἔτριζε τὰ δόντια... σὰν κόνικα τὰ μετάνυχτα σ' ἕνα κοιμητῆρι λευκὸ... καταισφύρο ἀπὸ πύρινα λουλούδια... ἀσχημῆ γιατί... μεταβλητικῆς σὲ φωτιὰ... μεγαλόπρεπῃ... μιὰ χαμηλὴ φωτιὰ, τιποτένια... ἀπὸ μέσος τῆς πῆδηξε ἕνα παιδί ξανθὸ, ὄμορφο... μὲ ἀλείψωμα μάτια, κι' ἄρχισε νὰ ὀρλιάζε... εἶταν παραμορφωμένο ὄλο, ἀπαίσιο... γάθησε στὴ θάλασσα... ἕνα νερὸ πράσινο... Κι' ἀδιάκοπα ἀνάμεσα σὲ κάθε εἰκόνα διακόφτοντας μόνονα τὴν σειρά, ἐμφανίζονταν ἢ θέα μιᾶς τρόπας ἀθουθῆς πού ἔπρεπε νὰ γεμισθεῖ, κι' ἂς εἶταν ἀδύνατο, κι' ἂς ἐμφανίζονταν κάθε φορά θαυτέρη, πού ἔπρεπε νὰ γεμισθεῖ μὲ χῶμα καυτὸ σὲ λάουρα, τούσηρτῃ σὰν πλασμένο ἀπὸ τούνηρες... Ἦταν νερὸ πράσινο... φωτισμένο ἀπὸ ἠλιοπνιγῆρες... μάλιστα διακρίνονταν τὸ νερὸ ἀνάμεσα στὴ συσφύρευσι πλοίων... καϊκιῶν μὲ παντὰ ἀνεμισμένα, πολύχρωμα... ἔλα τὰ χρώματα ἀνακατομένα σὲ μιὰ ξεσχητικῇ παραχορδία... ὑψώθηκαν τὸ ἕνα πάνω ἀπὸ τὸ ἄλλο σὰν πέτρες... βράχοι... καὶ κατὰ κατακύλισε μ' ὄλη τὴν ἄγωνία μιᾶς τέτοιας πτώσης... ἀπὸ τὸ βουνο τ' ὀλόψηλο... ἀλλ' ἀκατανόητα χωρὶς χιόνι... μὲ ἕνα κάστρο στὴν κορφῇ... σὲ γιγάντιο λουλοῦδι... μιὰ στέρα στερεωμένη... πλέρια ἀπὸ ἕνα ὄγερο... πού δὲν ἔβριζε ἀλλὰ μόνο κολυσοῦσε... μὲ μιὰ μωροδία ἀποχρωστικῇ... ἔσδυσσε σ' ἕνα σκοτάδι πυκνὸ... φωτισμένο ἀπὸ ἕνα ἄστρο... ἔφεγγε... σὰν ἦλιος... πληγωμένος...

Ἀπότομα κόπηκε ὁ στρόβυλος τῶν εἰκόνας. Πόσο ἀσῆμαντες, πόσο κοῦρες, πόσο χωρὶς νόημα ἔλες! Ὅμως ἡ συνετῆρση ἐναντία στὴ θελησῆ τῆς σὰν ἀναγκασμένη, σὲ γοητευμένη ἀπὸ τὴν ἐξάλλη ὄδυν προσπάθησε ἀκόμα νὰ ξαναεῖρη τὴν παράδοξη ἐντύπησι συνοχῆς καὶ σπαρτακτικῆς ἀσυναρτησίας ἀλλ' ἄνω φέλα! Αἰσθάνθηκε ἀνυπόφορη μιὰ πιερία νὰ τῆς στεγνῆται τὸ στόμα καὶ ρυθμικὰ σφυρὰ νὰ τῆς χτυποῦνε τὸ μέτωπο μέσος σὲ στενωτῆρο ἀκόμη ἀσπάλεινο δαχτυλίδι. Ἐνιωσε τὸ Ἔγῳ συντριμμένο, ριγμένο χῶμα ἀπὸ τὴν ἄγωνία. Μηχανικὰ, χωρὶς τὸ λόγο τῆς κάθε τῆς κίνησῆς ν' ἀντιλαμβάνεται, ὀδηγημένη ἀπὸ κάποιον ἄλλοτὸ ἀξεδιάλυτο. Πρέπει, μὲ πόνο γιὰ τὴν παθητικῇ ὑποταγῇ τῆς, τὸ ἀνάγκασε βίαια ὀρθὸ νὰ σηκωθεῖ καὶ τὸ ἔφερε σὲ παράθυρο σ' ἀναζήτησῃ τοῦ Ἡλιου. Μὰ κι' ὁ Ἡλιος, εἶχε χαθεῖ πῖα καὶ δὲ διακρίνονταν παρὰ πούδ' ἀμυδρὰ οἱ γραμμῆς τῆς ὀλόγυρα Πολιτείας μέσος στὴ σκοτεινῇ νύχτα... Κατασκότεινη. Τὸ βασίλειμα τῆ χύπησε σὲ βουδῆ μαχαίριά... ἴσως καὶ τὰ μάτια τῆς νὰ βλέπανε λιγότερο ἀπ' ἔτι, εἶχε Φῶς γιὰτί εἶσαν ἀτάερα πολλά στὸν ὄρανο, καὶ φῶτα στὸς δρόμους, τὰ μάτια τῆς τὰ θαμπωμένα, τὰ μολλοπισμένα, ὅπως ὀλόκληρη τὸ σῶμα τῆς πού τὸ αἰθανότανε σκεπασμένο ἀπὸ βαθεῖς, μέσος στὴ σάρκα, ὀλόμαυρες σφραγίδες.

Τριλλίζοντας μέσος στὸ δωμάτιο μὲ μιὰ διάθεσι τραγικὰ ὀλοένα πὸ ἀρρωτισμένη, ἀλλὰ μὲ τὴν ἀκατάπαυστα ξελεπτιμένη ἀνάλησῃ τῆς, τὴν πεποθησῃ τοῦ περαστικῆς κι' ἀκίνδυνου τῆς, τὸ θαυτέρη ὀλοενοῦ, σπαράζε μὲ ἀίκατωμένους λυγμούς, πνιγμένους, πού δὲ μπορούσαν οὔτε κἂν νὰ ἐκφρασθῶν τούλαχιστον... ἴδια ἀσυνάρτητες καὶ κοιμένες οἱ πραγματικῆς στιγμῆς τῆς περασμένης ζωῆς τῆς ἐυπνοῦσαν τώρα ἀλλόκοτες, ἐντατικές... Ἐπισόδια τιποτένια ὄμοια, ἀλλὰ πού δειχόνταν γιγάντια, συναίσθηματα τῆς δίνανε, ἔβαλα καὶ φεύγανε χαστικὰ ἀμέσως, χωρὶς νὰ μπορεῖ νὰ ἀκούσῃ τῆς τὸ παραμῦθου, σὲ τίποτα νὰ προσηλώσει τὸ πάντα πῖο

αλγοινό της κεφαλῆ.

Εἶχαν εἰσδύσει καὶ παράσχατοι στὴ Μοναξιά της πὺρ συνεθισμένα μιλοῦσαν, . . . Κοινότοπο κι' ἄσκοπο, ἀρσθλιγτικό ἄκουε κάθε τους λόγο, σὰν ἀκόνισμα μαχαίριδ' μέσα στὴν πληγή, κι' ἔως χθές τῆς ἄρεζαν οἱ τέτοιες ἑμιλλές σὰ διασκέδαση στὴ μελαγχολία της, κι' ἄβριο θὰ τῆς ἄρεσουν πολλὸ πῦρ σημαντικῆς καὶ πλούσιες ἀπὸ τὸ ἀνόητο καὶ στεῖρο της παραλήρημα. Σὰ λίγο κατόρθωσε καὶ νὰ τῆς ἄκουει καὶ ν' ἀπαντᾷ, λογικά, τὸ εἶξερε, ἂν καὶ ὅλοι τὴν ὥρα περισσότερο τὴς μισοῦσε, εἶξερε ὅτι μόνον τὴς μάντευε χωρὶς ν' ἀντιλαμβάνεται οὐτε μιὰ φράση, οὐτε ἄπ' ἕσες ἔλεγε ἢ ἴδια. Προσπάθησε νὰ θυμηθεῖ τὰ ὄνματα ἐκείνων πὺρ γύρω της μιλοῦσαν μὰ δὲν τὸ κατόρθωσε κι' ἄς τοὺς φώναζε μὲ τ' ὄνομά τους.

Κανένας δὲν ὑποπτεύθηκε . . . τὴ διάθεσή πὺρ τίποτε δὲ μαρτυροῦσε ἄλλο παρὰ ἴσως κάποια φλόγα στὰ μάτια καὶ στὸ πρόσωπο, μὰ πὺρ δὲν τὴν εἶδανε τὴν Τρέλλα ὅπως θὰ τὴν λέγανε μὲ περιφρόνηση καὶ μ' ἀποτροπή. Τῆ συμπαθεία τους τῆς χαρίζανε. Καὶ τοὺς μίσησε γιὰ τὴν ὑποκρισία της. Ἰσαμε τὴ νύχτα ὅπου ἐλότεια ἀνήμπορη τὴν πήρε πικρὸ ὄπνος γιὰ νὰ γαληνέψει τὸ νοσερὸ μὲ ἰσχυρὰ σάρκινο ἀντιζυπο βασανιστήριο πὺρ δημιουργεῖ κάποτε ὁ ἀνυπόφορος πόνος στὴ ψυχῆς πὺρ ἐντελῶς ἀδυνατίσει. Κοιμήθηκε ἕνα πέντρινο ὕπνο μέσα στῆ θαλιὰ μαύρη νύχτα μιὰς κουραστικῆς συνειριασμένης μέρας μὲ ὀλόχρυσο φτερομένο Ἠλιοδασίλειμα.

ΑΔΙΚΗΣ ΘΥΓΑΤΡ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΜΗΛΙΑΣ

Κάποτε τῶφερε ὁ δρόμος καὶ πέρασα μεσημέρι, φωτιά, κοντὰ σὲ κάποια μελιά, Ἀπρίλης μῆνας κ' ἦταν ἡλουδιουδιασμένη. Χαρὰ καὶ πανηγύρι τῶν ματιῶν. Κ' οἱ μουσικασασοὶ της γιόμισαν γύρω τὸν ἀγέρα. Εἶπα ἄς καθίσω λίγο νὰ ξεκουρασθῶ στὸν ἦσκιό της καὶ μὲς στὴς μυρουδιές της κ' ὑστερα τραβῶ. Σπαλώθηκα κάτω στὰ χόρτα καὶ μὺρ μίλησε ἡ μελιά.

Καλῶς τὸ στρατοκόπο, πὺρ εἶληψε τὰ μῦρα μου κ' ἦρθε νὰ ξεκουραστῆ στὸν ἦσκιό μου. Καὶ μιὰ ποῦρθε θεὸς θὰ σοῦ πῶ καὶ τὴν Ἰστορῶ μου. Τὸ βλέπεις αὐτὸ τὸ σπίτι μπροστά μας, πὺρχει πόρτα καὶ παράθυρα κληδομανταλωμένα ; Ἠλιος μέσα δὲν μπαίνει. Φωνούλα ἀνθρώπινη χροῖα ἔχει ν' ἀκουστῆ. Τὸ κατώφλιο του χορτάρισε. Μὰ πῶς πῶς ἦταν ἔρμο καὶ τὸν καιρὸ πὺρ ὅσες καὶ μπανιόβγαιναν κ' οἱ νοικοκυραιοὶ του. Ἐνας γέρος ζούσε μὲ τὴ γρηὰ του μοναχιά, δίχως παιδιά, δίχως ἀγγόνια. Ὁ χάρος τοὺς εἶχε ὀραφανέψει ἀπὸ φαμηλιά. Κι' ὅπως ἦταν ἔρμο ἀπὸ παιδιὰ ὁ γέρος ἀνάστησεν ἐμένα, ἕνα μικρὸ σπορακὶ εἰμουν στὴν ἀρχή. Μὲ φύτεψε στὴ γῆς. Καὶ τὸ μικρὸ σπορακὶ μὲς στὸν κόρφο της μάνας μας τῆς γῆς ἀνάδωσε ἕνα φυτό. Κι' ὁ φύτερος τρίψτηκε τὸ χῶμα καὶ πρόβαλε στὸν ἦλο. Ἀπὸ φύτερος μικρὸς ἔγινε δέντρακι. Δέντρακι μὲ ρίζες μὲς στὴ γῆς καὶ μὲ φυλλάριακι πράσινα καὶ τραφερόσιν ἀέρα καὶ στὸν ἦλο. Καὶ μεγάλα ὄλο μεγάλα. Κάθε μέρα καὶ νέο βλαστάρι ξεπετοῦσα. Κι ὁ γέρος καθὼς μ' ἔβλεπε νὰ προκόβω μὲ χαμόρωτο. Κ' ἡ λάτρα του δὲ μ' ἄφηνε. Ἐριζῶνε τὰ χορτάριακι, πὺρ ξεφύτρωσαν γύρω μου κ' ἔρχινε τὶς ρίζες του στὶς χυμοφόρες φλέβες, κοντὰ στὶς δικῆς μου ρίζες. Καὶ κάθε βράδι σὰν βασίλευε ὁ ἦλος καὶ μιὰ πνοούλα ὄλο δροσιὰ καὶ χιτίδ' ὄ' ὄλη

τὴν πλάση ἀναδινότανε, ἔφρανε τρικλιζόντας μιὰ στάμνα γεμάτη κρύο νερὸ ἀπὸ τὴ βούση καὶ τῶριχνε στὴ ρίζα μου.

Πολλῆς φορῆς ἡ γρηὰ του σὰν τὸν ἔβλεπε νὰ παιδέβεται μ' ἐμένα τοῦ φώναζε.

— Καμμένη, δὲ σὲ χωρεῖ ὁ τόπος νὰ καθίσης ; τί παιδέβεται καὶ παιδέβεται καὶ σταματημὸ δὲν ἔχεις ; σὰν καὶ θὰ γίνης χιλιόχρονος νὰ προφτάσης νὰ φᾶς μῆλα ; ἔδω ὁ χάρος πήρε πλληκάρια. . .

Μ' αὐτὸς δὲν τῆς μιλοῦσε. Γύριζε καὶ τὴν κοιτάζε καμμιὰ φορὰ βουβὸς καὶ μὲ μιὰ ἔκφραση ἀγανάκτησης στὰ μάτια του.

Κάποις μέρα ἔπεσε ἄρρωστος στὸ στρώμα ὁ γέρος, ἄρρωστος βαρειά. Ὅλοι τὸν εἶχαν ξεγορημένο, ἀκόμα κ' ἡ γρηὰ του. Κ' εἶχαν δίκιο. Γιατὶ κ' ἔσειε οἱ ἀνθρώποι εἰστε σὰν ἐμᾶς τὰ δέντρα. Μπορεῖ ποτὲ ἕνα γέροκο δέντρο ν' ἀναδώσει καινούργιο βλαστάρι καὶ νὰ νιοτέψη ; τὸ ἴδιο καὶ σεῖς, σὰ γεράστε, δὲν ξανα-νιοτέβετε

Φώναζε τὸ γιατρό. Σὰν ὄλοι οἱ γερόντιο ὄταν ἀρρωστοῦν εἶχε κ' αὐτὸς τὴ φλυρία του. Τὸ παράθυρο πὺρ κοιτάει κατὰ δῶ τῶχαν ἀνοιχτὸ κ' ὄ,τι κ' ἂν ἔλεγε τ' ἄκουα.

Ἦταν βράδι—βράδι κ' ἀποδῶ, ἀπὸ τοῦτο τὸ δρόμο περνοῦσαν τὰ γίδια τοῦ χωριοῦ, πὺρ τᾶφρανε ὁ πιστικός ἀπ' τὴ βοσκῆ. Μὰ γίδια πήδησε τὸ φράχτη γιατὶ τότε μὲ χῶριζε φράχτης ἀπὸ τὸ δρόμο—πήδησε πὺρ λὲς μιὰ γίδα ἀπὸ τὸ φράχτη κ' ἦρθε ἴσα κατ' ἐπάνω μου. Μὰ ἐγὼ εἶχα ψηλώσει πιά καὶ δὲ μ' ἔφρανε. Γιὰ τοῦτο σηκώθηκε στὰ πονιά της πόδια, ἀκούμπισε μὲ τὰ μπροστινὰ της στὸ κορμὶ μου καὶ μοῦ μίλασε τὰ φύλλα τῶν κάτω κλωνογιῶν. Δὲν ἔξερω πῶς ἔκανε ὁ γέρος ἀπὸ μέσα κ' εἶδε τὴ γίδα πὺρ μούτρωσε τὰ φύλλα. Καὶ φώναζε μ' ὄλη τὴ δύναμή του :

— Μωρὴ γυναίκα δὲ βλέπεις, ἔξω πλάκωσαν τοῦ χωριοῦ τὰ γίδια καὶ μᾶς τῶνε τὴ μελιά, χτύπατα. Πετύχτηκε ὅξω ἡ γρηὰ κ' ἔδωξε τὴ γίδα. Μὰ τὴν ἄκουσα πὺρ μουρμουρίζε :

— Καὶ σὲ ψυχομαχῶ σου ἀκόμα μὲ τὴ μελιά. . . Εἶπε κ' ἄλλα μὰ δὲ μπόρεσα νὰ τ' ἀκούσω, γιατὶ τὰ ψιθύριζε, δὲν τὰ φώναζε δυνατὰ.

Ἦστερα ὁ γέρος ἄρχισε νὰ μιλεῖ τοῦ γιατροῦ γιὰ μένα καὶ νὰ μὲ παινέβη.

Δὲν ἔξερις, κυρ-γιατρέ, τί μελιά εἶν' αὐτὴ Εἶναι ἀπὸ ράτσα, πὺρ κάνει κατὶ μελιά μεγάλα, τόσα δὰ καὶ μουσικοβλάτα ἄλλο πράγμα. Μὰ δὲν ἔχει καρπίσει ἀκόμα. Κι' οὔτε καὶ φέτο πιστεῦν νὰ δώσει καιρὸ. Μικρὴ μαθὲς ἀκόμα. Ὑπομονή, κύρ γιατρέ, κἀνα-δύο χροῖα ἀκόμα κ' ὑστερα πιστεῦν νὰ φράς μελιά. Καὶ τί μελιά ! Σὰ φᾶς ἕνα θὰ σοῦ γεμίση τὸ στόμα δροσιὰ καὶ μῦσκο. Θὰ δῆς πὺρ δὲ σὲ γελά. Ἐδῶ εἶμαστε καὶ θὰ μοῦ πῆς : τέτια μελιά, γέρο δὲν ἔχω ἔναρφασι.

Ἀργότερα πὺρ ἔφραγε ὁ γιατρός τὸν ἄκουσα νὰ λέη καθὼς περνοῦσε δίπλα μου μὲ τὸ κεφάλι σκυρτό.

— Κουράγιο πῶχει νὰ φάη μελιά σὲ κἀνα-δύο χροῖα : Καὶ χαμογέλασε.

Ἐκενὴ τὴ χροῖα πρῶτοκάρπισα. Μὰ ὁ γέρος δὲ γέφτηκε τὰ μελιά μου. Οὔτε αὐτὸ οὔτε ἡ γρηὰ του. Εἶχαν πεθάνει κ' οἱ δυὸ. Ὁ γέρος ἀπὸ τὴν ἀρρώστειά πὺρ σοῦ λέω κ' ἡ γρηὰ σὲ κἀνα μεῖνα ὑστεροτέρα. Ἐένος κόσμος χάρηκε τὸν καιρὸ μου.

ΘΑΝ. Α. ΜΠΕΡΕΚΕΚΗΣ

ΕΛΕΓΕΙΑ

Λιπόθυμος καὶ λιῶνω ἀπὸ δοκιμασία
κι' ἀπὸ φρικτὴν ὀδύνην'

(μὰ πῶς πολὺ γιὰ 'κείνη
πὺρ θάρραψε πῶς θᾶξε μείνει,
πὺρ, ὅσᾶν στερηὴ θανάξε μείνει,
ἀπεπισία)'

λιπόθυμος ; καὶ λιῶνω ἀπὸ δοκιμασία
κι' ἀπὸ φρικτὴν ὀδύνην—

καὶ φεύγω,
φεύγω μὲ τὸν καρδιοσπῶμὸ στὰ χεῖλη,
πὺρ φεύγω νὰ μισέψω κίτσω γιὰ νὰ σβῦσω,
κι' ἀκόμη, γιὰ τὰ τόσα πὺρ θ' ἀπολησμονήσω :
π' ὀραφανέματα πρόπει, ὄ, πρέπει νὰ τ' ἴψω ! —
μέσ' στὴν κοιλιάδα τὴν στρωμένη ἀπ' ἀσφοδεῖλι,
πρὸς τὴν κοιλιάδα, τῶν ἀτελεύτητων δακρῶν.—
γιὰ τὴν τρανὴ θυσία,
στερνήν κ' ἐγὼ θυσία,
στερνήν κ' ἐγὼ θυσία τῶν ἀντρείων—
(Μ' ἄς εἶνε δᾶ ὄ,τι θὰ γίνη καὶ θὰ γίνη)

Τὴν κρίσιν ὅμως κ' ἀγωνία τῆς ψυχῆς μου,
τὸ ἄρητο κλάμα τῆς ψυχῆς μου,
ποῦς θὰ μοῦ σταματήσει ;

τὸν θρηῖνο τῆς ψυχῆς μου,
μὲς στὸ δαλλάιο ἡμίφως τῆς ψυχῆς μου !

. . . ὄλα βουβὰ κ' ἀνύμπορα, θαμμένα,
κι' ὄλα μουγκὰ, μουγκὰ, ξεψυχισμένα,

σὰν ἐκθεται παιδιὰ στὸ τρίστορατο, θαμμένα,
νυχτογεννημένα, νυχτοπεταμένα. . .

μέσα στὸν θρηῖνο, μέσα στὸν θρηῖνο τῆς ψυχῆς μου.
μὲς στὸ δαλλάιο ἡμίφως τῆς ψυχῆς μου !

τί υπερτάτη ὀδύνην π' ἀναδίνει
ὁ μισμῶς—καρδιοσπῶμὸ στὰ χεῖλη,
πρὸς τὴν κοιλιάδα τὴν στρωμένη ἀπ' ἀσφοδεῖλι,
πρὸς τὴν κοιλιάδα, τῶν ἀτελεύτητων δακρῶν,
γιὰ τὴν τρανὴ θυσία,

στερνήν κ' ἐγὼ θυσία, στερνήν κ' ἐγὼ θυσία τῶν ἀντρείων—
(Μ' ἄς εἶνε δᾶ ὄ,τι θὰ γίνη καὶ θὰ γίνη)

Κάποτε, σὰν ἦμουνα μικρός, μικρὸ παιδάκι,
μὰ ἱστορία ἀπέμεινε ἀτέλειωτη σὲ μένα'

καὶ τώρα νὰ πὺρ βρισκῶ τάλλοτινὸ παραμυθάκι,
νὰ τελειώη λυπημένα, λυπημένα. . .
Α. Γ. ΑΡΙΒΑΣ
Μάρτιος 1920

ΕΠΙΚΑΨΙ ΚΑΙ ΗΘΟΝ

Στὸν ἀμφορέα τῆς ζωῆς δόσε καὶ πάλι τὴν καρδιά σου ! —
τὰ νυσταγμένα μέλη σου νὰ ζωοφῶνουν, Φίλε,
τὰ ρίγη τὰ σαρκόφιλα καὶ τὰ ποθολυμένα —

Στὸν ἀμφορέα τῆς ζωῆς, χύνε ! καλέ μου χύνε !
μῦρα τοῦ νάρθου νὰ χυθοῦν εἰς ὄλο σου τὸ εἶνε. . .
Α. Γ. ΑΡΙΒΑΣ

Ο ΠΥΡΓΟΣ

Τὸ βράδυ ἔχγες τὸ σπίτι μας, σὰν πύργος εἶχε μοιάσει
μονάχος καὶ κατάχλωμος στὴ βραδυνὴν ἐρημιά,
σὰ νὰ θωροῦσε ἀντίχου του τὰ μακροσμένα δάση,
πὺρ ὡς μαῦρος ὄγκος σβύνονταν βαθεῖα στὴν καταχνιά.

* Ἐμοιάσε ἔχγες τὸ σπίτι μας σὰν πύργος ἀφημένος,
πὺρ ἔχουν σιούς τοίχους του φωλιῆς οἱ νυγτερίδες κἀνει
κι' εἶναι στὶς σάλες τὶς παλιῆς ὁ Χάρος θρονασμένος
κι' ὄλοι οἱ δικοὶ του ἀπὸ καιρὸ πολὺν ἔχουν πεθάνει.

Η ΑΔΕΙΑ ΣΑΛΑ

Πῶς ἄδειασεν ἡ σάλα μας, πῶς ἔγινε μεγάλη !
Καὶ στήσανε οἱ ἀντίλαλοι μέσα σ' αὐτὴ φολιά,
ὅπως τὰ βράβια στήνουνε, στὸ μακρινὸ ἀκρογιάλι
φολιά στοῦ βράχου οἱ ἀντίλαλοι τὴν ἐρημνὴ σπηλιά.

Πῶς ἄδειασεν ἡ σάλα μας ἀπ' τὰ στολισμάτα της !
Κι' ἔκει ψηλά τὸ κάδρο σου μονάχο ἔχει ἀπομεινέ
κρεμάμενο μὲς στὸν γυμνὸ τὸν τοῖχο, στὴ γωνιά της
καὶ μᾶς θωρεῖ ὅπως σ' ἔρημη βραδυὰ θωρεῖ ἡ σελήνη.
ΜΙΧ. Α. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΙΑ ΤΗΝ ANNA, ΠΟΥ ΠΕΘΑΝΕ

Κάποιον Ἀπρίλη ἔχεις πεθάνει.
Στόλαγοτινὸ, ἀπολωμένο σπίτι
Τὰ ῥόδα ἐπλέκανε στεράν.
Στὸ κρῆξο γέιστο πὺρ φρεγγίτη
Τὰ χελιδόνα εἶχαν χρίσει
Φωλιά. Καὶ τῶσπο γυσεμὶ σου
Μέσ' στὰνθισμάτου τὸ μεθ'σί
Ἐνδόδα, Ἄννα, ὡς ἡ ψυχὴ σου.

Στᾶσπο κρεββάτι ἐξαλωμένη
Μόλις, πὺρ ἄνοιξες τὸ στόμα.
— Καρδιῆς ἡ ἀνοιξὴ ἀνασταίνει
Κι' ἐγὼ εἶμαι ἄρρωστη ἀκόμα,
Μοῦ εἶπες. Κοιτάζεις τριγύρου
Σὰ νῆξες κατὶ ἀναστήσει.
Μὲ τὰ ροδόκρινα τοῦ ὄνειρου
Σ' εἶχε στολίσαι τοῦ ἦλιου ἡ δίσση.
Κι' ἀπ' τᾶνοιγμένο παραθύρι
Κοιτάζοντας τᾶροχλημάτου
Τὸ πλέξιμο, ἔτοι ὡς εἶχες γόρως,
Σὲ βρῆκε ἡ ὄρα τοῦ θανάτου.

ΙΩΑΝ. Μ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΜΑΡΑΜΕΝΑ ΧΕΙΛΑΚΙΑ

Δὲν πιστεῖται πῶς ἦρθε τὸ γινόπορο. . .
Κι' ἄς κλαίει στὸ παραθύρι μὸν ἡ βοροῦλα,
Κι' ἄς πάγαν τᾶνθονάκα τὰ τραγοῦδια τους
στ' ἄνθη πὺρ σβῆσανε, καλὴ ἀγαπούλα. . .
" Ἄν δὲ φιλοῦσα κᾶπο βράδ' τὸ χεῖλάμα σου
τὰ μαρμαίνα, δὲν θὰ πιστεῖται καλὴ μου
πῶς ἦρθε τὸ γινόπορο, πῶς ἔφτασε
μὰ μπόρα ἀκόμα στὴ ζωῆ μου. . .

Κι' ἄς πάγαν τᾶνθονάκα τὰ τραγοῦδια τους
στ' ἄνθη πὺρ σβῆσανε, καλὴ ἀγαπούλα. . .

ΔΗΜΟΣ ΠΟΜΟΝΗΣ

ΑΡΜΟΝΙΑ

(Στὴ μικρὴ μου Νίνα)

Κ' ἦσουν, λέει, ὄραία, ὄραία ἀπόλυτα, ὄραία σὰν τὶς ἀρχαίες Θεές!
 Κ' εὐγοαμία κ' ἡ ἀρμονία μεγαλόπρεπα ἦταν ἀπάνου σου γυνεῖ.

Τὸ αἰθέριο σῶμα σου εἶχε ἀχαϊούπρεπο καὶ σοβαρὸ μέσ' στὸν αἶθρα ἑλληνικῶν, τέλεια χρωτὸ περιγράμμα αἰ δωμακιοῦ ρυθμοῦ κολύβων.

Κ' ἦσουν ἐσύ, λέει, ἡ Ἀφροδίτη σύγχρονα μαζὺ μὲ τὴ σοφὴ Ἀθηνά.
 Κ' ἦσουν, λέει, ὄραία, ὄραία καὶ τέλεια σὰν τὴν ἴδια τὴν Ὀμορφιά!

Κ' ἦσουν, λέει, ρυθμὸς, γοαμίες καὶ χρώματα καὶ μιὰ ἀρμονία, μυστικὴ,
 κ' ἦσουν ρυθμὸς, γιορτὴ κ' ἡ μορφὴ μίγρῃσα κ' ἦσουν ρυθμὸς καὶ μουσικὴ.

Κι' ὁ κόσμος ἔφατε καὶ σὲ προσκύνανε, λέει, Βασίλισσα: Κι' ὦ, χαρὰ μου!
 Ἦσουν λέει ἐσύ, δικὴ μου δολοκλήρη καὶ σ' εἶχα μέσ' στὴν ἀγκαλιά μου.

1920

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΨΑΜΠΕΛΗΣ

ΑΝΤΩΝ ΤΣΕΧΟΣ

ΤΟ ΚΑΚΟΠΑΙΔΟ

(Συνέχεια)

Τὴν ἄλλην μέραν ὁ Λάπκιν ἔφερε στὸ Κόλλια ἀπ' τὴ πόλι μωλὲς καὶ μιὰ ἄδρογο σφαίρα, κ' ἡ ἄννα τοῦ χόριος ὄλα τὰ κούτικια τῆς. Ὑστερα ἀναγκάστηκαν νὰ τοῦ χάρισουν κουνιάδι γιὰ τὰ μανικία μὲ κὰτι σκυλίσιες μουρίτσες. Φαίνεται πὸς ὄλα αὐτὰ ἀφέσανε πολλὸ στὸ σιχαμένο παιδί, κ' αὐτὸ γιὰ νὰ τοῦ δίνουσε περισσότερα ἐφακούθηγε νὰ τοὺς κατασκοπεύη. Κεῖ τοῦ πηγαίνανε ὁ Λάπκιν καὶ ἡ ἄννα κεῖ καὶ αὐτὸς οὔτε μιὰ στιγμὴ δὲν τοὺς ἄφινε μόνους.

Τὸ βρωμόπαιδο ἔλεγε ὁ Λάπκιν τρίζοντας τὰ δόντια του. Τόσο μικρὸ καὶ γάνα τέτοιος παλιανθρωπάκος! Τὶ θὰ γενῆ σὰ μεγαλώσῃ!

Ὅλο τὸν Ἰούλιον δὲν ἄφρησε καθόλου τοὺς καυμένους ἐρωτευμένους σὲ ἡσυχία. Τοὺς φοβόριζε πὸς θὰ τοὺς πρὸθεσε τὴν κατασκόλευε καὶ τοὺς ζήτηγε δώρα. Ὅσα κ' ἂν τοῦ δίνανε δὲν ἔμενε εὐχαριστημένος στὸ τέλος τοὺς γύριψε ἀπατόνις τοὺς κένα ὄρωλογάκι τῆς τσέτης... τί νὰ κάνουν; Τοῦ τὸ ὑπεσχέθησαν. Κἀποτες στὸ γεῦμα, σὰν σεβρίζαν τὸ γλυκὸ ξαφνικὰ ὁ Κόλλιας μὲ προσποιημένο χιχάνισμα καὶ κλεινόντας τὸν τοῦ μὲ φώτησε τὸν Λάπκιν.

—Νὰ τὸ μὲ, ἔ, ἔ, ἔ.
 Ὁ Λάπκιν ἔγινε κατακκόκινος, κινιὰς γιὰ τὸ γλυκὸ δάγκωσι τῆς πετσέτας του.

Ἡ ἄννα πετάχθηκε ἀπ' τὴ θέσι τῆς κέτρεζε στὸ δπλανὸν δωμάτιο.

Σ' αὐτὴ τὴ κατάστασι βρισκόντουσαν οἱ νέοι ὡς τὰ τέλη τοῦ Αὐγούστου, ὡς τὴν μέρα κείνη, δηλαδὴ π' ὁ

Λάπκιν ζήτησε ἐπίσημα «τὸ χέρι» τῆς ἄννας. Τὶ εὐτυχισμένη μέρα. Ἀφοῦ τὰ κανόνισαν, ὄλα μὲ τὸς γονιούς τὸν οἶ ἀραβωνιασμένοι καὶ πῆρανε τὴ συγκατάθεσίν τοὺς, πὸ μὲρὸς ἀπ' ὄλα ὁ Λάπκιν, ἔτρεξε στὸ κῆπο κέριχνε νὰ βρῆ τὸν Κόλλια. Σὶν τὸν βρῆκε λίγο καὶ νὰ κλάρη ἦθελε ἀπ' τὸν ἐνθουσιασμὸ του γ' ὄραση τὸ σιχαμένο παιδί ἀπ' τ' οὐτί... Ἐτρέξε κι' ἡ ἄννα πὸν κ' αὐτὴ ζήτησε τὸν Κόλλια καὶ τὸν τσάκωσε ἀπ' τὸ ἄλλο αὐτί. Ἐπρῆκε κανένας νὰ ἔβλεπε τὴ χαρὰ καὶ τὴν εὐχαρίστηση ζωογραφισμένην στὰ πρόσωπά των τὰ ἐρωτευμένα, σὰν ὁ Κόλλιας ἐκλάιγε καὶ παρακάλεσε νὰ γὸν λυπηθῶνε.

Γὼ πὸς σὰς ἀγαπᾶω, γὼ πὸς σὰς θέλω, λυπηθῆτε με δὲν τὸ ξανακάνω πιά... συγχωρήστε με...

Κι' οἱ δύο τοὺς ἀνεγνώρισαν πὸς οὐλο τὸ καιρὸ ποῦσανε ἐρωτευμένοι δὲν ἀισθανθῆκανε ποτές τέτια χαρὰ, παρὰ σὰν τραβοῦσανε ἀπ' τ' αὐτὶ κειὸ τὸ παλιόπαιδο.

(Μετάρρασις)

Μ. ΚΑΣΤΡΙΤΗΣ

Η ΕΝ ΒΕΝΕΤΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ

1502—1513

Τὸ ὄνομα Ἀλδοῦ Μανουτίου τοῦ πρεσβυτέρου εἶναι γνωστὸν εἰς τοὺς κατέγοντας τὴν Ἑλληνικὴν λογοτεχνίαν καὶ εἰς τοὺς βιβλιοφίλους, διότι οὗτος, τῷ 1489, μετέθετο εἰς Βενετίαν ἐπὶ σκοπὸν νὰ ἰδρῶσιν τὸ γνωστὸν τυπογραφεῖον ἀπὸ τὰ πιεστήρια τοῦ ὁποίου ἐξῆλθον τόσαι περισπούδατοι ἐκδόσεις Ἑλληνῶν συγγραφέων. Ὁ Ἀλδος ἐγεννήθη τὸ 1450 ἐν Βαστάφῃ τῆς Ἰταλίας, ἐξεπαιδευθὴ ἐπιμελέστατα καὶ ἰδίως ἐγένετο κάτοχος τῆς Ἑλληνικῆς καὶ Λατινικῆς. Ὡς γνωστὸν ἐν Ἰταλίᾳ ἐξεβίβοντο αἱ πρώται Ἑλληνικαὶ ἐκδόσεις, ἀλλ' ὄχι μὲ τὴν δέουσαν ἐπιστημονικὴν ἐπιμέλειαν, δι' ὃ ὁ Ἀλδος συνάβηε τὴν ἰδέαν νὰ ἰδρῶσιν τυπογραφεῖον πρὸς ἐκδοσὴν ἰδίων Ἑλληνῶν ἀνεκτότων συγγραφέων, τῆς μελέτης καὶ βροηθείας Ἑλληνῶν ἐδρασκόμενον ἐν Βενετίᾳ. Ἐξεβίβηεν ὁ Ἀλδος τὴν Βενετιανὴν διότι ἐν αὐτῇ ὄχι μόνον ὑπῆρχεν ἐν ἀνηνρᾷ καταστάσει ἡ Ἑλληνικὴ ἀποικία, τὴν ὅποιαν τόσον ὄραια ἐξίστορεν ὁ Ἰωάννης Βελουδοῦ, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ Ἕλληνες σοφοὶ κατέφευγον ἐκεῖ διὰ ν' ἀποφύγουν τὴν τουρκικὴν τυραννίαν τῆς οὐκρῶς καταμαστιζομένης πατρίδος των. Ἀ.χ. ἐκεῖ ἐβίβηεν ὁ Ἐμμανουὴλ καὶ Ἰωάννης Χρυσολωφᾶς καὶ ὁ Γεώργιος Τραπεζούντιος. Κατὰ τὴν ἐποχὴν δὲ ἐκείνην ἐβίβασκον ἐκεῖ ὁ Μάρκος Μουσούρος, ὁ Δημήτριος Χαλκοκονδύλης, ὁ Ἀριστοτέλους Ἀποστόλιος, ὁ Δημήτριος Δούκας καὶ ὁ Ἰωάννης Γρηγορόπουλος, ὁ Ἐπιφανῆσιος ὡς δηκῆτος τῆς Γαληνοτάτης θαλασσοκρατείας ἐδρασκοντο πάντοτε ἐν ἐπικοινωνίᾳ μὲ τὴν πρωτεύουσαν, καὶ ἐκεῖ πολλοὶ διέμενον ὡς ἔμποροι καὶ ὡς ἀνθρωποι τῶν γραμμάτων. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην διέπρεπε καὶ ὁ ἐπιφανὴς Κερκυραῖος Ἰουστίνος Δεκάδιος. Ἡ ἐπιχειρησις ὅμως τὴν ὅποιαν ὁ Ἀλδος εἶχε ἀναλάβει ἦτο τόσον εὐρεῖα, ὥστε εἰς μόνος ἀνθρώπος, ὅσον φιλόπνοος καὶ ἐμβριθῆς καὶ ἂν ἦτο, δὲν ἦδύνατο ν' ἀρκέσῃ νὰ τὴν φέρῃ εἰς ἐπιτυχῆς πέρας. Εἶχε δὲ παρῆλθε δεκαετία σχεδὸν ἀπὸ τῆς ἀνάρξεως τῶν εργασιῶν τοῦ τυπογραφεῖου δετε ἐσκέφθη διὰ νὰ προσελκύσῃ τὴν προσοχὴν καὶ τὸ ἀνδιαφέρον πάντων τῶν σοφῶν τῆς Βενετίας καὶ τῶν ἄλλων χωρῶν, νὰ ἰ

δρῶσιν κοινωνικὸν δεσμὸν τὸν ὅποιον ἐκάλεσε **Νεοκαθημίαν**. Διὰ τὸ κατὰστατικὸν αὐτῆς, ἡ ὡς ἐλέγετο **Νόμου**, γραφέντος εἰς τὴν ἀρχαίαν ἑλληνικὴν, τὸ ὅποιον ἐπιτομεῖτο ἐν τῇ κοινῇ ἡμῶν γλώσσῃ, ἀπεφάσκειτο τὰ ἐξῆς: «Ἐπειδὴ πολλὴ καὶ μεγάλη ἀποβία ἡ ὠφέλεια τῆς μελέτης καὶ τῆς ἐπιμέλειας τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσας εἰς τοὺς ἐπιθυμούντας ν' ἀποκτήσουν σοφίαν, συνεσκέψθησαν ὁ Ἀλδος Μανουτίος, ὁ Ἰωάννης Γρηγορόπουλος καὶ ὁ Σπιρίων Κερτερόμαχος, νὰ θεσπίσουν νόμον ὅπως ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ αἱ ἐπιμέλειαι καὶ συζητήσεις γίνονται ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἑλληνικῇ. Ὁ δὲ παραβάτης ἢ ἐπιτήρις ἢ κατὰ λάθος ἢ ἐξ ἄλλης τινὸς περιστάσεως ἤθελεν ἐπιλήσει ἄλλην γλῶσσαν θὰ ἐτιμωρεῖτο διὰ προστίμου ὁσάκις ἐπαρτε τοῦτο. Τὸ πρόστιμον θὰ ἐπιπλήρωνετο αὐθιρῶν καὶ δὲν ἐπετρέπετο ν' ἀναβληθῇ διὰ τὴν αὐτὸν ἢ μεθ' αὐτοῦ καὶ ἐὰν δὲν ἐπλήρωνεν τότε θὰ ἐτιμωρεῖτο τὸ διπλοῦν καὶ ἐὰν δὲν τὸ ἐβίβη αὐτὸ, τὸ τετραπλοῦν καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς ἕως ὅτου πληρώσει. Ὁ παραβαίνων τὸν νόμον τοῦτον ἢ ἀπεβάλλετο τῆς Νεοκαθημίας ταύτης τῶν Ἑλληνιστῶν καὶ θὰ ἐτιμωρεῖτο ὡς ἀνάξιος νὰ συμμεθέσῃ μετὰ τῶν σοφῶν, οὕτως ὥστε νὰ θεωρητῆ ἀποπαρᾶς ἢ συνάντιος του. Τὰ εἰσπραττόμενα χρήματα θὰ εἰτίθεντο εἰς βαλλάντιον ἢ μάλλον εἰς πύξινδα ἐπὶ τοῦτῳ μόνον ἐντεταρομένην, καὶ νὰ τὴν φυλάτῃ ἀσφαλῶς ἢ ἐν ἐκ τῶν μελῶν, ἢ ἄλλοις τις ἐκλεχθεῖς διὰ τῆς φρουρῆς, ὅστις θὰ ἐκρίνετο ἀξίος ἐμπιστοσύνης. Ἀμα δὲ ἢ ἀπεφάσκειτο ὅτι πρέπει ν' ἀνοιχθῆ, νὰ μετρηθῶν τὰ χρήματα καὶ ἂν ἐπαρκοῦν διὰ τὰς δαπάνας ἐνὸς συμποσίου νὰ παραδοθῶν εἰς τὸν Μανουτίον, ὅστις νὰ φρονιστῆ ὅπως λαμπρῶς ἐπιτύγῃ οὐχὶ κατὰ τὸν κοινὸν τρόπον, ἀλλ' ὡς ἀρκέσει εἰς τοὺς ὄνειροπολόντας τὴν Νεοκαθημίαν, κατὰ Πλάτωνα. Νὰ μὴν ἐπιτραπῆ εἰς οὐδένα ἐκ τῶν μελῶν νὰ καλέσῃ κανένα εἰς τὸ γεῦμα ἂν δὲν εἶναι φιλέλληνας καὶ θιασώτης τῆς Νεοκαθημίας. Ἐὰν κατὰ τὸν ἄνθρωπον ἐν Βενετίᾳ ἐγένετο τίς πεπαιδευμένος καὶ τῶν Ἑλληνικῶν ἐπιστήμων, θὰ ἐπετρέπετο νὰ εἶναι συνδιαιτημῶν. Ὁ παραβάτης δὲν θὰ ἐσυγχωρεῖτο, οὐτε θὰ τοῦ ἐπιτρέπετο ν' ἀπολογηθῆ ἀλλ' αὐθιρῶν θὰ κατεδικάζετο εἰς διαγραφὴν ἐκ τῶν μελῶν τῆς Νεοκαθημίας ὡς ἀνάξιος, καὶ οὕτε νὰ γίνῃ πλέον δεκτὸς εἰς αὐτήν. Ἐὰν τις, ἀγνοῶν τὴν Ἑλληνικὴν διότι ἐσέει δὲν τὴν ἐδιδάχθη, ἢ δὲν εἶναι τόσον προχωρημένος ὥστε νὰ δύναται νὰ τὴν ἐπιμῆ, καὶ ἂν ἀκόμη τὴν μελετᾷ ἢ ἐπιθυμῆ νὰ τὴν μελετήσῃ νὰ τοῦ ἐπιτρέπεται νὰ ἐγγραφῆ μετὰ τῶν μελῶν, ὅπως καὶ ὄλιγον συνειθῆσι νὰ ἐπιμῆ ἑλληνιστῶν ὡς τὰ λοιπὰ μέλη. Ἐὰν ὅμως παραμείνησιν τοῦτο, ἢ τυχαίως καταγέλασε ἀκόμη τὸν σκοπὸν μας, νὰ ἐκδιωχθῆ, καὶ νὰ μὴ θεωρηθῆ πλέον ἀξίος τῶν συνεργασίῶν μας ἔστω καὶ ἂν τὸ ἐπεκαίτετο. Εἰσγηγητής τοῦ νόμου τοῦτου εἶναι ὁ Σπιρίων Κερτερόμαχος. Ἐπεφῆσαν δὲ ὁ Ἀλδος Μανουτίος ὁ ἀρχηγέτης τῆς Νεοκαθημίας, καὶ ὁ Ἰωάννης Κόης, πρωτάνεις. Τὸν ἐπιβίβασαν πάντες οἱ Νεοκαθημιαῖοι, μεταξὺ τῶν ὁποίων Βαπτιστῆς πρεσβύτερος, Παῦλος Κανάλ, Ἰερώνυμος Λουκαῖος, Φραγκίσκος Ροζέτος, ἐκ Βερόνης καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἔχοντες τὴν ἐπιθυμίαν νὰ μάθουν καὶ νὰ εἶναι μέλη τῆς Νεοκαθημίας, οἵτινες δὲν εἶχον ψφισθῆ ἀκόμη.»

Γενικῶς πιστεύεται γράφει ὁ ἔφορος τῆς Μαρτινῆς Βιβλιοθήκης Καστελλῶν ἐν τῷ λαμπρῷ αὐτοῦ ἔργῳ: La Stampa in Venezia κ.λ. (Βενετία 1889) ὅτι ἡ Νεοκαθημία ἰδρῆθη κατὰ τὸν Μάιον τοῦ 1502,

διότι τὴν πρώτην φοράν κατὰ τὴν ὅποιαν γίναται μνεία αὐτῆς εἶναι εἰς τὸν Σοφοκλῆ μὲ τὴν ἡμερομηνίαν τοῦ Αὐγούστου 1502 καὶ ἀναφέρεται εἰς τὸ Δουκικὸν Διάταγμα τῆς 14ης Νοεμβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους. Ἀλλὰ πρὸ τοῦ χρόνου τοῦτου δὲν ἦρε μνείαν αὐτῆς.

Ἐδρα τῶν Νεοκαθημίας ἦτο ἡ οἰκία τοῦ Ἀλδοῦ. Ἐκ τῶν Ἑλλήνων μέλη ὑπῆρξαν Μάρκος Μουσούρος, Ἰωάννης Γρηγορόπουλος γυναικιδέφρος αὐτοῦ γνωστότερος ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἰωάννης ὁ Κρής, Δημήτριος Δούκας, Ἀριστοτέλους Ἀποστόλιος, Ἰωάννης Ρόζος ὡς καλλιγράφος, πάντες οὗτοι ἐκ Κρήτης. Ἰουστίνος Δεκάδιος ἐκ Κερκυρας καὶ Ἰωάννης Λάσκαρις. Ἐκ τῶν Ἐνετῶν μέλη ἦσαν Πέτρος Βέμπος ὁ καρδινάλιος, Ἀνδρέας Ναβάγρος, Ἀγγέλος Γαβριέλης, Παῦλος Κανάλ, Δανιὴλ Ρενιέτης, Βαπτιστῆς Τσιπέλλης ἐπνομομαθεῖς Ἰγνάτιος, Πέτρος Ἀλτσιότιος, Ἀλέξανδρος Βουδένης ἐξελλημισθεῖς Ἀγαθῆ-μερος, Μάρκος Μολέ, Νικόλαος Γουδέκας, ἐξ ἄλλων Ἰταλικῶν πόλεων, Σπιρίων Φορτιγγέρας ἐξελλημισθεῖς Κερτερόμαχος ἐκ Πιστοίας, Ἰερώνυμος Ἀλέξανδρος ἐκ Μόντας, ἔπειτα καρδινάλιος, τρεῖς ἐκ Βερόνης, Ἰωάννης Τζιουκόνης, γνωστότερος ὑπὸ τὸ ὄνομα μοναχὸς Τζιουκόνης, Ἰερώνυμος Ἀβάντης, Φραγκίσκος Ροζέτος, ἐκτός τούτων, Οὐδρανὸς Βολτσάνης ἐκ Βελουδῶν γνωστότερος ὑπὸ τὸ ὄνομα μοναχὸς Οὐδρανὸς, Γαβριὴλ Βράτιος, λατινιστὴ Ὑρασιχολλένσις Ἰωάννης ἐκ Λούκας καὶ ὁ ἱατρὸς Ἰερώνυμος Μενόκιος, ἐπίσης ἐκ Λούκας καὶ Βενέδικτος Τέρνιος. Ἐξ ἄλλων ἐθνικότητων Ἐρασμος ἐκ Ροτερδάμης καὶ Ουαμιάς Linaire ἐξ Ἀγγλίας, εἰς αὐτοὺς συγκαταλέγονται ὡς συνεργαταῖς Μαρτίνος Σανουδοῦ, ὁ πρίγκιψ Ἀλβέρτος Πίος ἐκ Κάρτης, ὁ τυπογράφος Ἀνδρέας Τορεζάνης, πενήθερος τοῦ Ἀλδοῦ, καὶ οἱ δύο υἱοὶ τοῦ Φραγκίσκου καὶ Φρειδερίκος. Κατὰ τὰς συνειρήσεως τῆς Νεοκαθημίας ἀπεφάσκειτο τὰ συγγραμμάτα ἂντα ἐπρόκειτο νὰ δημοσιευθῶν, ἐξετάζοντο κριτικῶς τὰ χειρόγραφα τὰ ὅποια ἐξεβίβοντο πρὸς ἐκδοσιν καὶ ἐδιορθώνοντο τὰ δοκίμια τοῦ τύπου.

Κατὰ τὸ 1494 ἐδημοσιεύθησαν μὲ ὀραϊότατα ἑλληνικὰ στοιχεῖα τὰ δύο ποιήματα Ἡρώ καὶ Λέανδρος τοῦ Μουσαίου καὶ ἡ Γαλαθισμομαχία, τὸ 1495 ἡ Ἑλληνικὴ Γραμματικὴ τοῦ Κ. Λασκάρεως, τὸν Νοέμβριον τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἀρχίζει ἡ ἐκδοσις τῶν Ἀριστοτέλους, ἡ μεγαλύτερα φιλολογικὴ ἐπιχείρησις τοῦ 15ου αἰῶνος, τῆς συνεργασίας τοῦ Μάρκου Μουσούρου, τοῦ Ἀλδοῦ, τοῦ Κερτερόμαχου, καὶ ἄλλων σοφῶν συνεργατῶν. Καθ' ἂν χρόνον ἐξεβίβοντο οἱ τόμοι τοῦ Ἀριστοτέλους, εἶθε τὸ φῶς ἡ Γραμματικὴ τοῦ Θεοδώρου Γαζῆ, ὁ Θεόκριτος μὲ τὸν Ἡσίοδον καὶ τὰ Χρυσὰ Ἐπιθῆ τοῦ Πυθαγόρα καὶ ἄλλα κατώτερα ἔργα. μία συλλογὴ γραμματικῶν ἐγχειριδίων τὸ ἑλληνο-λατινικὸν λεξικὸν τοῦ Ἰωάννου Κράστεινος, ἔπειτα ἀπὸ τῶν Ἰουλιῶν τοῦ 1498 μέγιστος τοῦ Φεβρουαρίου τοῦ 1515 ὁ Ἀριστοφάνης οἱ Ἐπιστολογράφοι, οἱ Συγγραφεῖς Ἀστρονομίας, ὁ Δισκοκυβιστῆς μὲ ἄλλους συγγραφεῖς τῆς Ἱατρικῆς, ὁ Φιλὸστρατος, τὸ ὄνομαστικὸν τοῦ Ιουλιῶν Πολυδεύκου, ὁ Θουκυδίδης, ὁ Ὀμηρος, ὁ Σοφοκλῆς, ὁ Ἡρόδοτος, ὁ Λουκιανός, ὁ Πανοφῶν, ὁ Ἡρωδιανός, οἱ Ἐπιγραμματικοί, ὁ Εὐδρυπίδης, αἱ πηγήσεις Γρηγορίου τοῦ Ναζιανζηνῶν, ὁ Δημοσθένης καὶ ἄλλοι Ἑλληνες ῥήτορες, ὁ Ἀτσωπος, τὰ Ἠθικά τοῦ Πλουτάρχου, ὁ Πλάτων, ἐκδοσις ἐπίσης σπου-

δαία ως εκείνη του Ἀριστοτέλους τῆς συνηγορίας τοῦ Μουσοῦρου καὶ Ἐλίου τοῦ Πλάτωνος, ὁ Καλλιμάχος, ὁ Διονύσιος Περιηγητής, ὁ Λυκόφρων, οἱ Δειπνοσοφισταὶ τοῦ Ἀθηναίου καὶ ἄλλα. Ἡ τελευταία δὲ ἐκδόσις ἦτο τὸ λεξικὸν τοῦ Σουῆρα δημοσιευθὲν κατὰ τὸν ἴδιον μῆνα τοῦ θανάτου τοῦ Ἄλδου. Ἐκ τῶν λατινικῶν ἐκδόσεων ἀναφέρω τὴν τοῦ Βιργιλίου (1501) καὶ τοῦ Ὀβιδίου (1502). Ἐκ τῶν Ἰταλῶν συγγραμμάτων φημιζονται αἱ ποιήσεις τοῦ Πετράρχη, 1501 γενόμενα ἐπὶ τῆς βάσεως αὐτογράφων τὰ ὅποια ἔλαβεν ἀπὸ τὸν Βέμπον ὡς καὶ ἡ **Θεία Κωμῳδία** τὸ 1502. Ὡς πρὸς τὴν καλλιτυπία καὶ καλλιτεχνίαν ἐφάνη ἔργον μεγάλῃς σημασίας ἡ ἐξέδοσις τῆς **Ἰπνευτικομαχίας**, ἀλληγορικὸν μυθιστόρημα μὲ ὕψος μακαρονικόν, δηλ. ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μὲ λέξεις ἐβραϊκάς, ἑλληνικάς καὶ ἰταλικὰς, μὲ λατινικὰς καταλήξεις. Ὡς συγγραφεὺς φαίνεται ὁ Πολίφιλος ἀλλ' εἶνε ψευδώνυμον μὲ τὸ ὅποσον ἐκρύπτετο ὁ μοναχὸς τοῦ τάγματος τοῦ Ἁγίου Δομινίκου, Φραγκίσκος Κολόνας, ὁ ὅποιος ἔλαβε ὡς θέμα τὸν ἐρωτὰ του μὲ τὴν καλογοραία Ἰππὸλιταν, ἡ ὡς τὴν ὀνομάζει αὐτὸς Πόλιαν. Ἐν ᾧ ἐπιφέρει τῶσδε σπουδαίας ἐκδόσεις ἠτοιμάζετο νὰ τυπωθῆ ὑποσέτι καὶ ἐβραϊστὴν τὴν ἐκδοσὶν τοῦ κειμένου τῆς Βίβλου εἰς τὰς τρεῖς γλώσσας, ἐβραϊκῆν, ἑλληνικὴν καὶ λατινικὴν, εἰς δὲ τὸ φῶς εἶνα σελῆς ὀκτώμιον. Ἐννοεῖται ὅτι εἰς τὰς παντοίας ταύτας ἐπιχειρήσεις ἔλαβε μερίστας βοήθειαν καὶ προνόμια ἀπὸ τῆς Ἐνετίαν Πολιτείας, καθὼς καὶ πολλοὶ πλοῦστοι ἰδιῶται δὲν ἐλείπειν νὰ τοῦ φανσῶν ὀφελίμου εἰς συνδρομὰς. Ὡς ἐβραϊκῆ μὲ τῶν ἐκδόσεων τοῦ εἴχε ἄγκυραν μὲτὰ Δελφίνος.

Ἐς ἀναφέρω τώρα καὶ τὰ ἐπιστολογράφια τῶν μελῶν.—Μάρκος Μουσοῦρος, ἐκ τῶν ἐξοχωτέρων ἀνδρῶν τοῦ αἰῶνος τοῦ καὶ ὀφελιμωτέρων συνεργατῶν τοῦ Ἄλδου, οὗτος εἰς τὴν ἐκδοσὶν τοῦ Πλάτωνος τὴν ὅποιαν ἀνέφερα ἀνωτέρω ἀφιερῶμένην εἰς τὸν Πάπα Λέοντα Π' δι' ἐνὸς ἐξέχου ποιήματός του προσπαθεῖ νὰ συγχινήσῃ τὸν φιλέλληνα Ποντίφικα, ἵνα συντελέσῃ εἰς τὴν ἀπελευθέρωσιν τοῦ γένους. Ὁ δὲ ἰταλὸς Μπόσης ἱστορεῖ ὅτι ἡ εὐχὴ αὐτῆ τοῦ Μουσοῦρου ἦτο κοινὴ σχεδὸν εἰς τὰ συγγράμματα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης τῆς δουλείας, προσέτι ἐξέδωκε μὲτὰ προομιῶν καὶ σχολείων τὸν Ἀριστοφάνην καὶ τὴν σπουδαία συλλογὴν τῶν Ἑλλήνων Ἐπιστολογράφων, ἐπίσης δὲ ἐπιμελεῖτο σχεδὸν πάσας τὰς ἐκδόσεις τῶν Ἑλλήνων συγγραμμάτων.—Ἰωάννης Λάσκαρις ὅστις τὰ μέγιστα συνέτεινε εἰς τὴν διάδοσιν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσας ἀνὰ τὴν δύσιν διὰ τῆς διασκαλίας τοῦ συγχρόνου ἐξέδιδε καὶ Ἑλληνικὰς συγγραφὰς ἐν οἷς καὶ τὴν ἀνοβολογίαν τοῦ Μαξ. Πλανουδίου.—Ἰωάννης Γρηγορόπουλον Κρής, ἔλαβε σπουδαίον μέρος εἰς τὴν συντάξιν ὡς εἶδομεν τοῦ Νόμου τῆς Νεοακαδημίας, καὶ ὡς εἰρωθῆς τοῦ τυπογραφείου.—Δημήτριος Χαλκοκονδύλης Ἀθηναίος, εἰδίδασκε καὶ τὰ Ἑλληνικὰ εἰς ἰταλικὰς μεγαλοπόλεις. Ἐπιμελήθη τὰ κείμενα τῶν πρώτων ἐν Ἰταλίᾳ ἐκδοθέντων ἑλληνικῶν βιβλίων, εἰς τὸν Ὅμηρον ἐκδ. Φλωρεντίας, τὸν Ἰσοκράτην καὶ τὸν Σουῆραν ἐκδ. Μιλάνου. Ὁ Ἄλδος τὸν καλεῖ ὁ ἐξ ὄρατος ἀναμφορῶν τῆς τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσας καὶ τοῦ ἀφιέρωσιν τὴν ἐκδοσὶν τοῦ Βυζαντίου. Ἰουστίνος Δεκάδικος Κερκυραῖος, ἔλαβεν ἐνεργὸν μέρος εἰς τὰς ἐργασίας ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ τυπογρ. ἀφείου τοῦ Ἄλδου. Ἐπιμελεῖται αὐτὸ ἐξεδότην ἡ σπανιωτάτη ἐκδόσις τοῦ Πλάτωνος, τοῦ ὅποιου ἀντίτυπον σώζεται καὶ εἰς τὰ Στροφάδια

—Δημήτριος Δούκας Κρής, ἐπεμελήθη τὴν ἐκδοσὶν τῶν Ἑλλήνων Ρητορῶν.—Ἰωάννης Ράβδος Κρής, διαπρεπὴς καλλιγράφος, ὡς ἐκ τούτου ἀντίγραφε τὰ χειρόγραφα ἑλὼν τὸν ἐπιστημονέων προσωπικότητων. Ἐ μὲς Linacre ἀγγλῶν, ἐξεδότην τὴν Ἑλληνικὴν παρὰ τοῦ Δημητρίου Χαλκοκονδύλη καὶ ἐγένετο εἰς ἐκ τῶν ἐπιστημονέων ἑλληνιστῶν τῆς ἐποχῆς του. Συνεργάζετο μὲτὰ τοῦ Ἄλδου καὶ ἔλαβον ἀξιολογον μέρος εἰς τὴν ἐπιρμηθῆν ἐκδοσὶν τοῦ Ἀριστοτέλους προσέτι εἶναι ὁ πρῶτος ὅστις εἶχε τὴν δόξαν τοῦ ἰδρυτοῦ τῆς ἑβραϊκῶν ἑλλῆν. ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τῆς Ὀξφόρδης καὶ τοιούτοτρόπος συνέτεινε νὰ διαδοθῇ ἡ ἑλληνικὴ καὶ ἐν Ἀγγλίᾳ.—Πέτρος Βέμπος ὁ γνωστὸς τὴν σήμερον διὰ τὴν ἱστορίαν τῆς Βενετίας μᾶλλον, κάτοχος τῆς Ἑλληνικῆς ἠν ἐξιδάχθη ἐν Μεσσήνῃ παρὰ τοῦ Λασκάριου, τὸ ἀντίτυπον τῆς γραμματικῆς τοῦ ὅποιου ἐκόμισεν εἰς Βενετίαν διορθωμένον παρὰ τοῦ ἰδίου συγγραφεῖς καὶ ἀμέσως ἐξέδωκε τὴν φιλοσοφίαν ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τοῦ Παταυτοῦ Ἰππὸρξεν ἐκ τῶν μᾶλλον ἐνθεροτέρων ζηλωτῶν τῆς ἀκαδημίας. Ἐπιμελήθη τὴν ἐκδοσὶν τοῦ Πετράρχη ὡς εἶδομεν καὶ προσεβλήθησαν μὲτὰ τοῦ Ἄλδου νὰ τακτοποιήσῃ τὴν ἰταλικὴν ὀρθογραφίαν καὶ στίξιν.—Βρασμος ἐκ Ροτερδάμης, ὁ γνωστὸς παρ' ἡμῶν διὰ τὸ συγγραμμά του περὶ προφοράς τῆς γλώσσας μας, θέλων νὰ προφέρωνται αἱ διφθόγγαι διαλελυμέναι ἀλλὰ μὲ ὄλην τὴν σφίαν δὲν κατόρθωσεν νὰ ἐπικρατήσῃ ἡ πεπληρημένη ἰδέα του. Ἐξέδωκε παρὰ τῷ Ἄλδῳ τὴν μεταφράσιν του τῶν δύο τραγωδιῶν τοῦ Εὐριπίδου καὶ τὰ Ἀποσφάγματα.—Σκίτιον Φορτιγούρα, ἐξελληνισθεὶς Καριεράμαχος, μέγας ἱεραστής τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων. Εἰς τῶν πρώτων ἰδρυτῶν τῆς Ἀκαδημίας, ἡς συνέταξε καὶ τὸν Νόμον ὡς εἶδομεν. Εἰς αὐτὸν ὀφείλεται ὁ ἐκδόσις τῶν Δημοσίων.—Οὐρβανὸς Βολταίνι, εἰδίδασκεν ἑλληνικὰ τὸν Ἰωάννην τῶν Μεδίκων, ὅστις ἀργότερα ἐγένετο ὁ περίφημος φιλέλληνας Πάπας Λέων Π' ἐσυνώθησε τὸν δόξαν Ἀνδρέαν Γκρίττιν εἰς μίαν προβλεῖαν ἐν Κων/πόλει καὶ ἀκολούθως περιηγήθη ἑλθὼν τὴν Ἑλλάδα, τὴν Παλαιστίνην, τὴν Αἴγυπτον, καὶ τὴν Συρίαν περὶ. Ἐδίδασκε δημοσίως τὴν Ἑλληνικὴν φιλοσοφίαν ἐν Βενετίᾳ.—Ἀλέξανδρος Βονδίνης, ἐξελληνισθεὶς Ἀγαθὴ ἡμέρας, εἰς τὸν συνεργατῶν τῆς περιφίμου ἐκδόσεως τοῦ Ἀριστοτέλους.—Ἰερόλυμος Ἀδάντιο, καθηγητῆς τῆς φιλοσοφίας εἰς Παταύτον, ἐπιμελήθη τὴν ἐκδοσὶν τοῦ Λουκρητίου καὶ τοῦ Κατούλου.—Ἰερόλυμος Ἀλεξάνδρος, εἰδήμων τῶν ἀρχαίων γλωσσῶν, τῶν μαθηματικῶν τῆς ἀνατομίας καὶ τῆς μουσικῆς, οὕτως ὥστε ἀπέκτεινε τὸ ὄνομα καὶ τὴν φήμην σοφοῦ. Ἐπιμελήθη τὸν Ὅμηρον καὶ συνέτεινε εἰς τὴν ἐκδοσὶν τῶν Ἑλλῶν τῶν Πλουτάρχου Κληθεὶς ἀκολούθως ὑπὸ τοῦ Βασιλέως Λουδοβίκου 12ου διὰ νὰ διδάξῃ τὰ ἑλληνικὰ, διορίσθη πρόεδρος τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Παρισίων τῆς κοινῆς φήμης καίτι δὲν ἦτο διδάκτωρ· ὑπῆρξεν ὁμιλεὺς ὁ κυριώτερος ὑποκινήτης τῶν ἐβραϊκῶν μελετῶν ἐν Γαλλίᾳ· ὁ Πάπας Λεὼν 10ος διώρισε αὐτὸν ἑφορον τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Βατικανοῦ.—Πέτρος Ἀλιόνιος, σοφὸς διορθωτῆς τοῦ τυπογραφείου, ἀργότερα δὲ καθηγητῆς τῶν Ἑλληνικῶν ἐν Φλωρεντίᾳ καὶ Ρώμῃ. Ἰππὸρξεν εἰς τῶν ἐνθεροτέρων θεασωτῶν τοῦ Μουσοῦρου, ἔγραφε λατινιστὶ μὲ πλείστην γλαφυρότητα καὶ σαφῆν ἰναιον.

Ἡ **Νεοακαδημία** ἤμικεν ἐν τῷ μῆσῳ πολλῶν περὶπετιῶν μέρους εἰς τὸ θανάτου τοῦ Ἄλδου, κατὰ τὸ 1515. Δύναται τοῦ νὰ εἴπῃ ὅτι ἡ **Νεοακαδημία** ἔλαβε

νέαν ζῶνιν κατὰ τὸ 1558, μὲ τὴν Βενετικὴν Ἀκαδημίαν ἢ Φήμι-ὄντω κληθεῖσαν διότι εἶχε ὡς σύμβολον μίαν **Φήμην** μὲ τὴν ἐπιγραφήν: «Volo al Ciel per erisarmi in Dio». δηλ. «Πεῖθ' εἰς τὸν Οὐρανὸν διὰ ν' ἀναπαύωμαι εἰς τὸν Θεόν», ἰδρυθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Φρειδερίκου Βαδουέρο καὶ διευθυνομένην ὑπὸ τοῦ Παύλου Μανουβίου, οὗο τὸ Ἄλδου.

Αὐτὰ ἐν συνόψει περὶ τῆς περιφίμου ταύτης Ἀκαδημίας τῆς τῶσον πολὺ ὀφελήσασιν εἰς ἑλληνικὰ γράμματα. Ὁ ἄστρος μὲ ἀπεκλείει τὸ δικαίωμα νὰ ἐπεκταθῶ περιπέλον, ἀλλ' ὁ ἐπιθυμῶν περισσώτερας πληροφορίας δύναται πρὸς τοὺς ἄλλους νὰ συμβουλευθῇ τὸ περισπούδαστον σύγγραμμα τοῦ Firmin Didot «Alde Manuce et l' Hellenisme à Venise» ἐκδοθὲν ἐν Παρισίοις τὸ 1875, καθὼς καὶ τὸ: La Stampa in Venezia τοῦ ρηθέντος Καστελλάντ.

Σάββατος, Σεπτέμβριος 1921 Νίτσα Μανγῆ.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΣ

Ἡ ΗΛΙΚΙΑ ΤΗΣ ΓΗΣ

Ἡ περιέργεια τοῦ ἀνθρώπου διὰ τὴν ἡλικίαν τοῦ πλανήτου του, ἰδίως ἡ τοῦ ὁράτου φύλου εἶνε σχεδὸν γενικὴ ἠθικὴ ἀσθένεια. Τὸ περιεργάζεσθαι ἄλλως τὸν γεωμετρικὸν φαινόμενον εἶνε ἡ γυνή, ἡτις οὐδέποτε γνωρίζει ἀπακριδῶς τὴν ἡλικίαν τῆς, ἀλλ' ἡτις ὅμως γνωρίζει ἄριστα τὴν τῶν φίλων τῆς. Ἀλλὰ τὸ ἀνακατόνητον ἄστρον τοῦ χρόνου ἀυλακάνει τὰ ὅρατα πρόσωπα, αἱ δὲ τρεῖς μεταβάλλουσι χροῖμα, ὡν τὸ πλεῖστον πίπτει... ἀπὸ ἐντροπῆς, παρὰ τὴν πρόδοσιν τῆς χημείας, ἡτις ἀναλαμβάνει νὰ σέφῃ τὰ ρυτιδόμενα πρόσωπα καὶ τὰ πλεόν «φυσικά» χρώματα.

Ἡ Ἐπιστήμη μὲ τὴν αὐτὴν περιέργειαν ἐξήγησεν νὰ προσδιορῆσῃ τὴν ἡλικίαν τῆς ρυτιδωμένης γῆς, ἐφ' ἧς ἐνδύεται ταῖα δεικνῶν ἀθεραπευτοῦ φθεριώσεως τὸ ἀλλοσπαραζόμενον ἀνθρώπινον γένος.

Ἰπάρχουν ἤδη νεώτερα δεδομένα, ἅτινα διερευνηθέντα λεπτομερῶς, ὑπὸ τοῦ γεωλόγου Γκορτάνι, ἐπέτρεψαν νὰ ἐγγραφῶν, μεθ' ἱκανῆς ἀκριβείας, εἰς τὸ μίτηρῶν τῶν ἀστέρων τὰ ἐτῆ τῆς τροφοδότης γῆς. Λοιπὸν ἡ Γῆ μὲς ἔπαυσε νὰ εἶνε νέα πρὸ πολλῶν... ἑκατομμυρίων ἐτῶν. Διήλθε πρὸ πολλοῦ καὶ τὴν «κακοκίνητην» ἡλικίαν, ἡ δὲ ὅπως τῆς εἶχε ἀπανασθῆ ἀπὸ φρικτῶν ἐξαιρημάτων, ἰδίως ἀπὸ τὰς ὄροσειράς, αἱ ὅποιαι εἶνε συμπτώματα τριτογενῆ ἐν τῇ παθολογικῇ ἱστορίᾳ τῆς.

Ἰπάρχουν, τῷ ὄντι, ἀξιόλογοι μέθοδοι διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἡλικιολογίας τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ γῆινου φλοιοῦ, αἱ ὅποιαι ἐδωσαν ἀξιοσημείωτα ἀποτέλεσματα. Γνωρίζοντες τὴν ποσότητα, ἡτις αὐξάνει κατ' ἔτος τὸ πάχος τῶν στρωμάτων τῶν ἀλλουρίων ἢ προσχώσεως, αἰτίνας σχηματίζονται εἰς πλείστας κοιλιάδας, εἰς τὰ δέλτα τῶν ποταμῶν ἢ εἰς τὰς ἀναβαθεῖς παραλίας, καὶ γνωστοῦ ἔντος τοῦ ὀλιγοῦ πάχους τῶν στρωμάτων, συμπεριλαμβανόμεν ἐυκόλως τὴν διάρκειαν τοῦ σχηματισμοῦ τῶν. Ἡ ἄλλως· γνωρίζοντες τὸν βαθμὸν τῆς ἀλμυρότητος τῶν ὕδατων καὶ τὴν ποσότητα τοῦ ἄλατος τῶν ὁποιῶν οἱ ποταμοὶ

ἐναποθέτουν εἰς τὸς ὕδατοὺς κατ' ἔτος, ὑπολογίζομεν τὸ χρονικὸν διάστημα, ἔσπερ ἐχρειάσθη διὰ νὰ φθάσῃ εἰς τὴν σημερινὴν ἀλμυρότητα. Διὰ τῶν ἀνωτέρων μεθόδων, ἐν αἷς συμπαρομοιῶν ἀρκεταὶ ἀβεβαιότητες, εὐρίσκαμεν, διὰ τὴν ἡλικίαν τοῦ γῆινου φλοιοῦ, ἀριθμοὺς γενετικῶν τὰ ἐκατὸν ἑκατομμύρια ἐτῆ. Ἰπάρχουν καὶ ἀστρονομικὰ μέθοδοι, ἰδίως ἡ μέθοδος δι' ἧς ὑπολογίζομεν τὴν ἡλικίαν τοῦ φλοιοῦ τῆς γῆς ἀπὸ τὸν ἐκρούσαντα χρόνον, ὁ ὅποιος ἐχρειάσθη, οὕτως ὥστε ἡ τριεθὴ τῆς παλαιορίας, παραχρῆμα ὑπὸ τῆς γῆς ἐν τῇ ὁσληνικῇ μάζῃ, ἐπεδράδυνε τὴν περιστροφικὴν κίνησιν μέρους τῆς παρούσης στιγμῆς, καθ' ἣν ἡ σελήνη μὲς παρουσιάζει πάντοτε τὴν αὐτὴν ὄψιν. Ὁ ἀστρονομικὸς οὗτος ὑπολογισμὸς, ὁ ὅποιος ἄλλως τε εἶνε ἀρκετὰ εὐκόλος, μὲς δίδει ἀριθμοὺς ὀλίγων διαφόρων οὐχ ἦτον ὅμως πάντοτε ἀνωτέρους τῶν 60 ἑκατομμυρίων ἐτῶν.

Τέλος μία νέα μέθοδος ἐπέτρεψε νὰ ἐξελεγχθῶσιν οἱ ἀνωτέρω ἀριθμοὶ ἐτῶν. Ἡ μέθοδος αὕτη δίδει τὴν ἡλικίαν ἐνὸς ὄρουτοῦ διὰ τῆς ποσότητος τοῦ ἐν τῷ ὄρουτῷ οὗτῳ περιεχόμενου ραδίου. Εἶνε γνωστὸν, ὅτι τὸ ράδιον προέρχεται ἐκ τῆς βραδείας ἀποσυνθέσεως τοῦ οὐρανίου, τοῦτο δὲ τὸ ράδιον διὰ τῆς ἰδίας τοῦ ἀποσυνθέσεως δίδει ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὸ περιεργὸν ἐλαφρὸν ἀέριον, ἔσπερ τὸ πρῶτον ἀνεκαλύφθη, διὰ τῆς ἀστροφυσικῆς, εἰς τὸν Ἥλιον, διὸ καὶ τὸ ἀνόμασαν ἥλιον, παρασχόν ἱκανὰς ὀνηρσεῖας κατὰ τὸν τελευταῖον ἐυρωπαϊκὸν πόλεμον εἰς τὴν πλήρωσιν τῶν ἀφλέκτων ἀεροστάτων. Ἀλλὰ γνωρίζομεν, ὅτι ἐν γραμμάριον τοῦ βεζελίου τοῦ οὐρανίου δίδει κατ' ἔτος ἐν ἑκατῆς ἑκατομμυρίων τοῦ κυβικοῦ ὕδατος μέρους ἥλιου. Καταμετρούμεν λοιπὸν τὴν σχετικὴν ἀνάλογίαν τοῦ οὐρανίου καὶ τοῦ ἥλιου εἰς ὀλόκληρον σείραν ὄρουτων, ἠδυνήθησαν νὰ υπολογίσουν κατὰ προσέγγισιν τὴν ἡλικίαν των. Οἱ ἐρεθθέντες ἀριθμοὶ εἶνε σχεδὸν πάντες ἀνωτέρως (πλείστοι δὲ κατὰ πολὺ ἀνωτέρως) τῶν 50 ἑκατομμυρίων ἐτῶν.

Ὅστε βλέπομεν, ὅτι πολὺ ἀπέχομεν ἀπὸ τὰ 6 χιλιάδες ἐτῆ, τὰ ὅποια μὲς διδάσκει ἡ παραδοξολογικὴ κοσμολογία τῆς «παλαιᾶς διαθήκης» καὶ ἀπὸ τὸν εὐλογημένον ἐκείνον παράδεισον τοῦ «πρωτοπλάστου» συζύγου τῆς Εὐας, καὶ τοῦ μοναδικοῦ ἀδελφοκότου Καὶν, διότι... δὲν ὄπηρχαν ἄλλοι!

Ἀπὸ διὰ δεκάδων ἑκατομμυρίων ἐτῶν μετρωμένων τὸ ἐπὶ τοῦ γῆραιου πλανῆτου βασιλείου τοῦ ἀδελφοκότου τούτου ζῆου, τοῦ ἀνθρώπου, εὐνόητον πῶς διὰ τῆς βραδείας ἐπισπορεύσεως τῶν αἰῶνων καὶ τοῦ «πολιτισμοῦ», ἐφθάσαμεν εἰς τὸ κοινωνικὸν σημεῖον νὰ θαυμάζωμεν τοὺς ἀνερχομένους ἐπὶ πτωμάτων, διὰ τοῦ φεβῶς καὶ τῆς «ἐνόμου κλοπῆς», εἰς τὸν «πολιτισμὸν» τούτον, ἐποῦ οἱ ἀλαχοπρεβεῖς ἀποκαταλιζοῦν διὰ τῶν αυτοκινήτων των τὰ γελοῖα θυματὰ των, ἀντὶ νὰ ἀποκαταλιζῶσι τούτους ἕνας νόμος.

Ἄλλ' ἴσως ἡ Γῆ νὰ φαίνεται ὀρασιώτερά εἰς ἐκείνους ποῦ γνωρίζουν νὰ τὴν ἐκλαμβάνουν μόνον μὲ τὴν ὄρουκτὴν τῆς καθαρότητος... Καὶ μὲν τὴν τετραεθρικὴν τῆς μορφῆν μὲ καμπύλας ἑβρας, ὁμοία μὲ καρδίαν, ἡ ὅποια ἀπὸ τοῦ ἀποχωρισμοῦ τῆς στυπύχθης βραδείας καὶ πλανᾶται εἰς τὸ ψυχρὸν διάστημα πρὸς ἀφίτητον ἔρωτα, ἀλλὰ μὴ συναντῶσα ἡ τὸ κενόν.

Κοινωνικά Ζητήματα

Περί του ζητήματος της αζήσεως της μισθοδοσίας των υπαλλήλων του Τροχιοδρόμου.

Πρό πολλού χρόνου και κατά διαφόρους εποχές οι υπάλληλοι των τροχιοδρόμων υπέβαλλον αιτήσεις προς αζήσιν της μισθοδοσίας των λόγω της μεγάλης ακριβείας του βίου κατέφυγον εις απεργίας, γιγαντάκησεν ο κόσμος, διεκίνη η συγκοινωνία. Και μέσα ταύτα οι βιοπαλαισται ούτοι έβρουσι απόλυτον δικαίον.

Είς όλα τα μέρη του κόσμου έθεσπισθή η Κυριακή άργια, προς ανάπαυσιν, προς έκτέλεσιν των θρησκευτικών καθήκοντων και προς απόλαυσιν της φύσεως δι' έκδρομών εις τας έξοχάς, Πάντες δύνανται νά έπωφεληθώσι της Κυριακής άργιας, μόνον οι υπάλληλοι της συγκοινωνίας όχι μόνον δέν απολαμβάνουσι του πλεονεκτήματος τούτου αλλά τούναντιον κοπιάζουσι περισσότερο ώς έχοντες μεγαλειτέραν άργασίαν την ήμέραν της Κυριακής άργιας. Δίκαιον λοιπόν νά άνταμειφθώσιν.

Είς όλα τα πεπολιτισμένα κράτη έθεσπισθή όπως τας ημέρας της Κυριακής άργιας τό εισιτήριον επιβαρύνεται με αύξησιν 50 ο/ο ήν αύξησιν εισπράττει τό σωματείον των υπαλλήλων και ουχι η έταιρία δι' ειδικού εισιτηρίου του σωματείου, δηλ. ο εισπρακτωρ δίδει τό κεκωνοιμένον εισιτήριον της έταιρίας επί πλέον έτέρου του σωματείου άξιας του ήμισσος του κεκωνοιμένου.

Προείνουμεν λοιπόν όπως και εις ήμάς θεσπισθή τοσού καθόσον ένφ' άφ' ές ός θά άνακουπισθή τό Σωματείον των υπαλλήλων ήτοι οι υπάλληλοι του Τράμ άφ' έτέρου θά ώφεληθώ και τό κοινόν. Ας είδομεν ποία είναι τά άπο ελέγματα της αύξησεως ταύτης.

Τήν ήμέραν της Κυριακής άργιας τό Τράμ εισπράττει κατ' τούδεμετροτέτους ύπολογισμούς 50,000 δραχμάς, ένν λοιπόν ύπολογίσωμεν τό 50 ο/ο θά έλωμεν εισπραξίν ύπέρ του ταμείου του σωματείου 25,000 δραχμάς. Το έτος έχει 58 ήμέρας Κυριακής άργιας και έσοτής: θά έχωμεν 58 X 25 000 = 1.450.000

Εάν ύπολογίσωμεν ότι οι υπάλληλοι του τροχιοδρόμου είναι 400 και ότι τό Σωματείον άναλαμβάνει νά δίδη την έπαύξησιν και ουχι η έταιρία η έπαύξησις δέ αύτη νά είναι 100 δραχμάς τόν μήνα θά έλωμεν τόν μήνα 40,000 δραχμάς, τό έτος 480 000 δραχμάς. εάν άπαφείσωμεν τό ποσόν τούτο εκ του άνω έχομεν ύπόλοιπον 1.450.000 - 480.000 = 970.000 ύπερ δέον νά τό έμεταλευθώσι καταλλήλως προς συγκρότησιν ταμείου συντάξεων και προς άνακούρσιαν τά του βίου.

Εάν εκ του άνω ποσού των 970.000 δραχμών διατεθώσι 500.000 δραχμοί δια σχηματισμού πρατηρίου είζων της πρώτης ανάγκης και επιδαρύνομεν τά είζη του πρατηρίου νά άποδίδουν έν καθάρων κέρδος τόν μήνα 2 0/0 θά έχωμεν τό έτος κέρδος 120,000 μετά 4 έτη τό κεφάλαιον του πρατηρίου θά διπλασιασθή ήτοι θά γίνη 1,000,000 και με τά 4 άλλα έτη ήτοι με τά 8 έτη από της συστάσεώς του θά γίνουσι 2.000.000 ήπότε τό κέρδος δύνανται νά μειωθή εις 1 0/0 τόν μήνα και συνεπώς τό πρατήριον θά δίδη κέρδος ύπέρ του ταμείου των συντάξεων 240,000 δραχμάς.

Ας είδομεν τώρα τά περί ταμείου των συντάξεων.

Τό πρώτον έτος θά εισπράξη	470,000
καθόσον τας 500 000 έδωσε δια τό πρατήριον τά λοιπά έτη από 970.000 τό έτος μετά 8 έτη από σήμερα.	
θά έχη εισπράξει	470,000
970,000 X 7	= 6790,000
τό όλον	7260,090

Εάν λογαριάσωμεν τόσον προς 5 ο/ο των κατ' έτος δόσεων των χρημάτων τούτων εις τά 8 έτη θά εισπράξη από τούτους εισέτι 1 500,000 έπομένως μετά 8 έτη τό ταμείον συντάξεως θά έχη κεφάλαιον 87 60,000.

Από τό έτος τούτο τό ταμείον συντάξεων θά έχη τά έξης εισοδήματα τόκος 5 ο/ο του κεφαλαίου του 3 ο/ο κράτησις εκ του μισθού των υπαλλήλων ύπέρ του ταμείου των συντάξεων, ύπολογιζομένων των υπαλλήλων είναι 400 και μέτος έτος μισθοδοσίας 400 δρχ. τόν μήνα	57,000
ύπόλοιπον εκ του 50 ο/ο εκ του πρατηρίου	240,000
τό όλον	1.706,000

Μετά 8 έτη από σήμερα οι άγοντες ηλικίαν 45 έτων και άνω λαμβάνουσι σύνταξιν καλή σύνταξις τον είναι 250 δραχμάς κατ' μήνα και ύπολογίσωμεν ότι τοιούτοι θά ήσσι 200 υπάλληλοι, θά θέλωμεν 50.000 δρχ. τόν μήνα ήτοι τό έτος 600,000 δρχ. εάν άπαφείσωμεν τό ποσόν τούτο εκ των εισπράξεων του ταμείου μένη ύπόλοιπον προς αύξησιν του κεφαλ. 1.106,000. Ος δέλομεν λοιπόν σην τή χρόνφ ένφ' θά αύξάνωται οι συνταξιοδοχοί θά αύξάνονται έφ' έτέρου και τά κεφάλαια του ταμείου και συνεπώς και αι εισπράξεις και θά δύνανται όχι μόνον νά ύπεραρκεση, αλλά και νά αύξηση τας συντάξεις.

Διά του μέσου λοιπόν τούτου αύξάνεται η μισθοδοσία του υπαλλήλου κατ' 100 δραχμ. τόν μήνα. έξασφαλλίζεται εις αυτόν μία αρκετά καλή σύνταξις άγοράζουσι αυτοί και η κοινωνία τά τρώφίμα των φηρότερα κατ' 20 0/0 πατάσεται η αισιοκέρδεια. Ένωσιεται ότι η έταιρία άφ' ου εκ των εισπράξεων της δέν θά πληρώνη την αύξησιν των 100 δραχμών όφείλει: νά έλαττώση τό 25 λεπτών εισιτήριον εις 20 λεπτά. Έκ τούτου τό κοινόν θά ώφεληθώ τά έξης: άς λάδωμεν τό τράμ ότ' άρ. 3 και 7 έκαστον ένν κάμη 4 διαδρομάς καθ' έκάστην θά κερδίση 20 λεπτά την ήμέραν επί 6 ήμέρας 1,20 δρ. σήμεραν πληρώνει 25 λεπτά την Κυριακήν θά πληρώση 30 λεπτά με την αύξησιν 50 0/0 και με εισιτήριον 20 λεπτών ήτοι 5 λεπτά επί πλέον του σημερινού, ήτοι επί πλέον 20 λεπτά δια 4 διαδρομάς την έβδομάδα έκέρδισε 1,20 τοσ μένει κέρδος 1 δρ.

Εδού λοιπόν μεκ λύσις ήτις όχι μόνον δέν επιβαρύνει τό κοινόν άπ' έναντίας ένφ' έχει κέρδος άνακουφίζει σπουδαίως μέαν τάξιν της κοινωνίας, τούς τροχιοδρομικούς υπαλλήλους.

I. Β. ΔΕΛΑΡΗΣ

Υπεσφάγγος έν άποστρατείφ.

ΦΙΛΙΚΗ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ

ΤΟ ΚΑΡΑΒΙ

Φοροτούνα ύπον τραβήμε, και κορυφία Μας ξεγελούν τά βράχια στ' άκρογάλι, Η μαροθάλασσα μάς ψέλνει πάμ Με τ' άερικά βραχνόλια δοξάρι.

Λάμντε άκόμα ποίμα, παλληκάρι, Και θά κοτήσομε στην ξερα άγάλι Ηρι πάση τό σκαρμό ή άνεμοζάλη Και μάς ξεκατλήσουν τά γοργόρια.

Φοροτούνα ύπον κ' άν πής μέσα στη ζήση Και βράχια οι σφοδρές ποδ σέ μωθάνε Νά ρίξεις πλώρη στη χωρά. Κι' άς σβήση

Μιά μέρα τό λυχράρι σου ποδ άνάβει Η Νύστη κ' ή Άνοιά, σέ πλημμωρήνε Και σου βουλάν τά Πάθια... τό Καράβι.

GIOVENTU SEPOLTA

Φεύγει, διαβαίν' η νεότης μου στο θλιβερό βιβλίο, Στις τόσες πίκρες της ζωής, στην έρημ τη βιοπάλη. Ω! της γριετούρας της ζωής δε γνώρισα τά καλά. Ούτε χαρά δοκίμασα στον άγχορο τό βίο.

Και σά στο πλάνο διάβα μου τραγούδο μου άντακούσο Τόν κόσμοον όπου όλόχαρος τόσο τραλλά γλεντάει, Τόν δοκο της Παφίας γνώ, τό Βάχο ποδ μεθάει, Μαζί τους θέλω ξενοιαστα νά ζήσω νά γλεντήσο.

Όμως η νεότη μου περνά στο θλιβερό βιβλίο, Στις τόσες πίκρες της ζωής, στην έρημ βιοπάλη, Κ' εσπλαγχνικά ο θάνατος θ' άνοιξη την άγκάλη Ηροτου γνώριωσ την χαρά στον άγχορο τό βίο.

Σπύρος Άννινος

ΤΟ ΚΟΙΜΗΤΗΡΙ

ΚΟΡΑΣΙΔΑ

Αές την κορασιδα τό χορό ποδ σέρνει, λόσσορα ξεπλώνουν τά μαλλιά στο πλάγι, λές και τά φιλοίτη και τά πλέκουν μάροι κ' ίσως μια νεράιδα σά νερά τό φέρνει.

Πέσε και σκλαβόσουσ στα γλνκά της μάτια γαλιανά και πλάνα σά νά ρίχνουν βέλη, ρουμπινέιο σιάζον τά χελιάκα μέλι μέσ από κερύνα μελισσοτάλια.

Ω την κορασιδα, ληρσιά και νάζι, κάθε μιλιά της σιροκίει με βούση, στην καρδιά φωλιάζει πορφυρένια ντύση, χοροσταλλο τό στόμα και δροσιά σταλάζει. Αές την κορασιδα και τραγουδήσε την τί κι' άν έχης λόρι και λυρι και γλώσσα, μαντεύτης κι' άν εισαι, της καρδιάς τό τόσα δες κι' αγάπησέ την.

Α.π. Ν. Μαγγανάρης

ΜΙΣΕΜΟΣ

Η Άγάπη ο κρυφός πόθος μου, ή Άγάπη κι' ο καϊμός μου... ποτές δέν αγαπήθηκα γλυκά και στοργικά... Όρειοφλέχτης πάντα μου περνά και βλέπ' όλοένα Πανώρη Άγάπης Όνειρα νά σβόνουν θλιβερά...

Τώρα με σέρνη ή ζωή! Πάω νά την άγκαλιάσω μ' ώγης έλπίδες μέσα μου κι' όνειρα άνθισμένα... Μα δε θά μωθώδουν θύμησες άλοτινές, χαμένες και μάνα δε θά όνειρεντώ ποδ νά θρηνούν τά ξένα... Λευκάδα Γεώργιο, Έλάτης

Φωτοπερίχυτο

Σκοτάδι! κοδ μυτήριον μεσ' σή ψυχή σου κλειεί: και μισός της: φερό ός: σου ξεπλώνεις τη νυκτιά, άν νά μου δώσεις δύνασσι σταλαγματιά γαλήνης, έλα σ' έμέ κι' άγκάλισσε μιάν άτιχη καρδιά.

Ω! μη σ' νοιάζει, θά χαρή! Σου μιιάζει σού μαυροδί και δε θη ξεχωρίζεσι σά μαίρι σου φερό. Κι' άν εισαι σ' άθρομφο, λυπηρο, σκοτάδι, έτσι κτυπάει κι' ή καρδια, σιγα λυπηρερά...

Αν θήλεις, σκέπασε μαζί με την καρδιά τά άτια, πού σβύστηκε' άστέρι τους, ο λαμπρός θεός... Σκοτάδι! σ' εισ πελώρια σου, τ' άφάντασι π' λυται, πάρε και μένα ε μαζί, ποδ μίσσησ τό φός.

Άλμυρης Γιαλλέτης

Προσευχή.

Ω ψυχὴ πού σὲ τάραισε
Τοῦ κόσμου ἢ τρικυμίας
Μέρεψε στοῦ γραφείου μου
Τὴ σοφὴν ἡσχίαν

Εἶμαι μονάχῳ, ὦ χαρὰ!
Ἱστοί μου φίλοι ὦ βιβλία!
Ξανά θὲ νάρχινῆρομε
Τὴ σοφὴ γιωριμία.

Ω ψυχὴ στό κατόφλι σου,
Γονατιστός καί πάλι
Θέλω γό πώ τὴν προσομιλῆ
Μιά προσευχὴ μεγάλη.

Ἄδων. Θεοφύλλας

Ἀπ' τὶς λύπες μου

Φωνήσασ πιά κι' ἀπ' τὴ χαρὰ πλημμύρισαν
τὰ στήθεά μου, τ' ἀγέλι μου, τὸ μάτι
κι' ὁ λογισμός μου κι' ἀγεροφρέναςται
δίχως μιάν ἔργονα νά τὸν τρώῃ κομμάτι.

Σβόσου πιά μέθῃ τῆς χαρᾶς, ποὺ μέθυσε
καὶ ποτιστικὸς τὸ γάλα μου στὴ φλέβῃ,
κι' ἔλα πού σὲ ζῆτῶ, ἀπ' τὰ βράδια λυγρὰ
καὶ γίνε κῆμα καὶ σπάζειλι ἀνέβῃ.

Βαγγέλης Δ. Φάντης

Στὸν ἄγνωστο στρατιώτη!

Σὲ ἔρημο, κι' ἀπίτητο, μὰ τιμημένο χῶμα,
κεῖται ἀστεφάνωτο τὸ δόλο του τὸ σῶμα!
Κεῖται ἐρημο, βαθεῖα στό χῶμα εἶνε θυσίε.
γιὰ εἶν' ἑλαφρὸ τὸ χῶμα του γιὰ τ' εἶνε δοξασμένο!
Ἦουχὴ ἡ φύσις γύρω του βλαδίαι, βαθεῖα κοιμάται,
κι' εἶνε κι' αὐτὴ περιπληπῆ, κι' αὐτὴ ποτὶ λυγρὰ.
Κοιμᾶται, μὰ στὸν ὕπνο της σὸν Κέρβερος προσέζει,
νά μὴν τῆς τὸν ζυπήσουει, πού μοναχὸ τὸν ἔχει!
Ἐκείνος, ὄνειρεύεται καὶ μέσα σ' ὄνειρό του,
θυμάται κάθε λύπη του, κάθε σολογοισμό του...
Μὰ κι' εἰς πού μεσ' σὸν ὕπνο τὸν μονάχῳ συλλογέται
κι' ποτε ἀπελπίεται, ποτε παρηγορεῖται,
ἄσφρα μιά περὶ φωνὴ σκιῶν βγαίνει μπροστά του,
μὲ γαλαξέσιο φόρεμα καὶ κάθεται ἐμὲ τὸν!...
Μὲ δάκρυα σὰ μάτι τῆς τὸν ἴψωα κινεῖται,
κι' ἔχει στὰ χεῖρά της: κλαδί, δάφνης κλαδί βαστάζει!
τὴν βλέπει μὲ χαμόγελο, βουβαίνει αἰ σικαίνει,
κι' εἶν' ἀνυπόμονος νὰ ἰδῆ, τί τάχῃ τὸν προσμένει.
Κι' ἔκεινη, μὲ γλυκεριὰ φωνὴ σὰ ν' ἄθελε νὰ σβύση,
Πάρτο, τοῦ λέγει, τὸ κλαδί, αὐτὸ θὰ σὲ τιμῆση.
εἶνε μικρὸ τὸ δῶρο μου γιὰ ὅσα ἔχεις κάνει,
μὰ ὅμως τὴν ἄξια του, ποτε του δὲν τὴν χάνει!
Πάρτο, τοῦ λέγει, τὸ κλαδί κι' ἔχε σ' αὐτὸ ἐλπίδα,
αὐτὸ σὺ δίδεις γιὰ τιμὴ, ἢ Ἄγλα σου Πατρίδα!

A. N. Δ.

Τραγοῦδι

Γοργὰ κυλάει χαροῦμένο τὸ κῆμα
κι' ἀποσταμένο φάνει σ' ἀκρογιαλίας
γι' ἀναπαύω μὰ γίνεται ἐνα μῆμα
ἢ μαλακὴ τῆς ἄμυθοιδῆς ἀγκάλῃ!

... Ἔτσι κι' ἐγὼ πού στὴν ἀγάπῃ πῆγα,
ἦμα τὴν ἀρχὴν τοῦ Πόνου ἀγκάλῃ.
— Τραγοῦδι μου σιγά τὴ θλίψη τρώει
καὶ σκόρπα τὴν σὲ θῆρη σ' ἄκρο μῆμα.

Ρεγ. Δ. Κασόλας

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΚΑΣΟΥΛΑΣ

Με πολλὴ εὐχρόστιση παρουσιάζει εἰς τοὺς ἀναγνώστας τῆς ἡ
Ἑλλ. Ἐπιθεωρήσεως ἕνα ἐκ τῶν ἐλλεικτῶν συνεργατῶν τῆς
τῶν κ Γερ. Κασόλα. Καὶ τὸν παρουσιάζει ὡς ἕνα ἐκ τῶν
νεωροτῶν καλλιτεχνῶν, πλήρη ἐλπίδων καὶ ἐποσχέσεων
διὰ τὸ μέλλον.

Μιά σφαῖρα στό λαιμό.

Καὶ πέφτουν κανονιές καὶ πέφτουν βόλια
τὴ κόλαση φρικτῆ,
ταράζεται ἡ ἡνυχ χαρᾶδρα ἢ δόλια
τὴ φταίει κι' αὐτῆ.

Καὶ μέσ' στὸ ἀγγρέμα, μέσ' τὸ θυμὸ τοῦ Ἄρη
πού θύματα διψᾶ
νά, τὸμορφο, τ' ὀλόρθο παλληκάρια
πού ἀτρόμητα χημᾶ.

Κι' εἶνε ἄγριο κι' εἶνε ὄραϊτο παλληκάρια
καθεὶς δὲν τὸν γνωρίζει τὴ γενναία,
μονάχα ἢ σφαῖρα πού στὰ στήθια θὰ τὸν πάρη
αὐτὴ τὸ γνώρισε, τ' ἀγάπης τρελλά.

Καὶ σκούζουν κανονιές, σφαιρᾶνε σφαίρες.
Ἄ! τὸμορφο παιδί,
τὸ σέβονται φαιίνεται ὅλην μέρες;
... Ποιὰ νὰ μὴ γινετῆ!

Μὰ ἔξφνου στό λαιμὸ μιά σφαῖρα τὸ φιλεῖ,
κι' αὐτὸ μὲ μιά στοργῆ
χαϊδεῖ τὸ λαιμὸ καὶ τοῦ χαμογελαῖ
καὶ κέρτει κατὰ γῆ.

Καὶ τότε σ' ἕναν λόφο πού θλοὶ τὸν ξηλεῖον
βλέπει κανεὶς τὸν τάφο τοῦ ἀγνωστο παιδιοῦ,
καὶ γύρω γύρω σφαίρες συχνὰ τὸν ἠναδεύουν
ψιχόντας γιὰ νὰ βροῦν σὴ σφαῖρα τοῦ λαιμοῦ.

T. T. 903

Στάθης Θεοδωρόπουλος

Ο ΦΕΜΙΝΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΠΡΟ ΙΟΥ ΕΤΩΝ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

Ὁ Φεμινισμὸς ἐξεδηλώθη πρὸ 109 ἐτῶν εἰς τὴν
καρδιά τῆς Πελοποννήσου, στὴ Τριπολιτῆα, κατὰ τὸν
πλέον περιεργὸν καὶ ἀπροσδόκητον τρόπον. Ἡρωί
δες μᾶς τοῖς ἡμετέροις ἡμετέροις ἐνεργεῖς ἀπῆρξαν αἱ...
ὀθωμανίδες. Ὁ ἀνακύτων ἐκ τῆς μακρᾶς δουλείας
Ἑλληνισμῶς κυριαρχεῖ θριαμβευτῆς. Οἱ Τοῦρκοι τῆς
Τριπολιτῆας εἰς ἐπανειλημμένα συγκρούσεις καὶ μί
χας ὑπέστησαν πανωλεθρίας. Ἐχασιν τὸ ἠθικόν των.
Ἐπείστεψαν ἐπανειλημμένως καθισχυμένοι μέσα στὰ
Κονάκια τους καὶ στὰ Παλιὰ α τους. Ἐχασαν ἐπισή
μους Ὀθωμανούς, Φοῦρος καὶ ὀδυμῶς καὶ κραυγῆ
δὸννης ἡκούσθη δάκρυον ἐκ μέρους τῶν οικογενειῶν
τῶν φονευθέντων. Ὁ μύγμος τουρκικὸς πληθυσμὸς
εἶναι ἐπιπονημένος καὶ ὁ ἀμαχος ἐδρίσκειται ὑπὸ τὸ
κράτος ἀπεριγράπτου δόου. Ἡ Τριπολιτῆα, ἡ πρω
τεύουσα τοῦ Μορῶς εἶχε τὰ σκῆπτρα τῆς ἀριστοκρα
τίας καὶ ἐν τῇ ἱεραρχίᾳ τῇ Διοικητικῇ ἀνευρίσκοντο
οἱ ἐπισημότατοι τῶν Ὀθωμανῶν Ἄμα τῇ ἐνάφρῃ
τῆς Ἐπαναστάσεως εἰς αὐτὴν προσέφυγον οἱ πλείστοι
τῶν Ὀθωμανῶν τῶν ἑλλων πόλεων. Λεονταρίζται, Λα
καδαμιοῦνι, Καστυνοί, Φαναρίται, Τζαχιδῶται κτλ.
κτλ. Τριάντονα χιλιάδες Τοῦρκοι ἐξήτησαν καταφύ
γιον εἰς τὴν πόλιν ταυτήν.

Καὶ κατ' αὐτῆς ἐστράφη ἡ Ἑλληνικὴ στρατηγικὴ,
ἤρχισεν πολιορκία συστηματικῆ. Οἱ Τοῦρκοι συνειδη
σιμένοι εἰς ἀγροφίαν καὶ ὑπεροφίαν, συναθισμένοι
νὰ βλέπουν τὸν ῥαγιάν κῦλτοντα δουλικῶς τὴν κεφα
λήν, δὲν ἤθελον νὰ πιστεῖσονται εἰς τὸ ἴστο δυνατόν νὰ
ἀντιμετωπίσουν κινηφρόρον ἑλληνικὸν στρατόν. Ὅταν
ὅμως ἐπανειλημμένως κατενικήθησαν καὶ ἐδοκίμασαν
τῆς ἑλληνικῆς ἀπορασιτικότητος τὴν αἰχμὴν ἀντελή
φθησαν ὅτι δεινὰ συμφορὰ τοὺς ἀναμένον. Ἐπῆλ
θῆν κατόπιν τὸ φράμα τῆς πείνης καὶ ἡ τουρκικὴ
ὑπεροφία κατέπεσεν εἰς πολλοὺς βαθμοὺς ἀπὸ τὸ
ὑψος τῆς. Δεινὰ στιγμὰ ἐπικολοῦθησαν. Οἱ Ἄλβα
νοὶ ἐπὶ πλέον ἦσαν ἔτοιμοι ν' ἀναχωρήσουν συνθηκο
λογήσαντες μὲ τὸν Κολοκοτρώνην. Νέον πλῆγμα κατὰ
τῆς τουρκικῆς ἀδυναμίας. Ἡτὸ ἀνάγκη νὰ ἐξευρεθῆ
τρόπος νὰ ἐπιτραπῆ καὶ ἡ ἀναχώρησις τῶν ἐντοπίων
Τούρκων. Ἄλλὰ μέσα στό παλάτι πού συνειρχοντο
οἱ πρόκριτοι Ὀθωμανοί, ποὺς τολμῶσε νὰ προτείνῃ
πρῶτος συνεννόησιν μετὰ τὸν ῥαγιάδων; Ποιὸς θὰ
ἦτο ὁ δράστης ἐνὸς τοιούτου φοβεροῦ ἐγκλήματος;
Ἄλλὰ τὸ πρᾶγμα δὲν ἐπιδέχεται ἀναβολὰς καὶ παρελ
κόμεσις. Ἡ λύσις ἔπερε νὰ εἶναι ταχεῖα καὶ γοργή.
Μυστηριωδῶς ὑπεδείχθη εἰς τὰς Ὀθωμανίδας ὅτι
αὐταὶ ἐν σῶματι ἔπερε νὰ ζητήσουν ἀπὸ τὸ παλάτι
τὴν συνεννόησιν. Καὶ πράγματι συγκινηρωθεῖσαι εἰς
πολυπληθῆ διαδήλωσαν μετὰ κραυγῶν καὶ ἀπειλητικῶν
χειρονομιῶν ἐξήτησαν νὰ υπογραφῆ τὸ ταχύτε
ρον ἡ παράδοσις καὶ αὐτὰ ἀνελάμβανον εὐθύνην
ἀπέναντι τοῦ Ἄλλὰ καὶ τοῦ Σουλτάνου.

Καὶ ἡ ὀμαδικὴ αὐτῆ γνώμη τῶν φεμινιστριῶν, τῆς
ἐποχῆς ἐκείνης ἐλήφθη ὑπ' ὄψει σπουδαίας καὶ ἐπὶ
τῆ βῆσει αὐτῆς ἐπικολοῦθησαν νὰ μετεπειτα γνωστὰ
γεγονότα τῆς ἀλώσεως καὶ παραδόσεως τῆς Τριπο
λιτῆας.

ΕΥΓΕΝΙΑ ΖΩΓΡΑΦΟΥ

MENOU ΦΙΛΗΝΤΑ: «ΟΧΤΑΒΕΣ».

Ἐκδοτικός Οἶκος Γ. Βασιλείου. Ἀθήνα, Ἀρχα, 5.
Ἡ διεθθυσίς τοῦ περιοδικοῦ μοῦ ἀνέθεσε νὰ κρί
νω τις «Ὁ οχτάβες» τοῦ κ. Φιλήντα. Φρονῶ ὅτι ὑπάρ
χουν λόγοι ἐξαιρέσεως, καὶ καθιστῶ τὸν ἀναγνώστην
προσεκτικὸν ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου: ἄς μὴ πιστεύῃ
τοῦς ἐπαίνους οὐδὲν ἕνεκα νέου πού ἐπαίνει κριτικῶς
τὸν κ. Φιλήντα. Ὁ μόνος ἀξιόπιστος θὰ ἦταν ὁ μα
καρτῆρος Μιστριώτης. Ἐμεῖς μπορούμε νὰ κρίνωμε
τὰ πάντα ἐκτός ἀπὸ τὸν ἀγαπητὸ maitre: μᾶς συν
δέει ἕλους μὴ σχέσις σχεδὸν οἰκογενειακῆ—φυσικῆ,
δὲ θὰ μπορούσε κανεὶς νὰ γράφῃ κριτικὴν γιὰ τὸν πα
τέρα του! Κι' ὅμως, ὁ πατέρας αὐτὸς εἶναι περισσό
τερο παιδί κι' ἀπὸ μᾶς ἐπικοινωνοῦμε μᾶζι τοῦ μ'
ἔτι παιδικότερο, ἀθώωτερο καὶ εὐκρινέτερο ἔχομε
ἀκόμη τ' ἐν τῇ ψυχῇ μας.— Ἀυποῦμαι πὸς δὲ μᾶς ἔδω
σαν ἀκόμη σὲ σκίτσον τὸ γέλιο τοῦ Φιλήντα, τὸ περὶ
φρημο «γέλιο» πὸς ἀνάφεσε ὁ κ. Ψυχάρης: Ὅθ
ἦταν ἀληθινὴ εὐδαμονία γιὰ τὸ ἀληθινὸς Φιλήντας
εἶναι ὁ Φιλήντας πὸς γελᾷ, πὸς γελᾷ πλατειά, ἤδη
νικᾷ, ἀδίστατα, μὲ τὴν καρδιά του.—Μᾶζι τοῦ αἰθα
νόμῃθα ἄσφαλτα. Μᾶς κάνει νὰ μὴ πιστεῖωμε, πιά
ἔστιν Κακία ὡς ἔνοια. Στις «Ὁχτάβες» του ὡς κ'
ἡ Κακία του εἶναι παιδίαστικῆ (Ἐθολογία) σελ. 32,
33, 34).

Καὶ τῆς ἀγάπης Του δοσιδὶ
ἔβαλε δίπλα σου τὸ φέδι.
κι' εἶναι τῆς πρόνοιᾳς τοῦ σημάδια,
πόνοι, αἵματα, βέπια, βήματα.
Τὴν τῶση ἐσὺ τοῦ καλωσύνη
τιμᾶς μ' ἀλώνα ἐνγλωσσῆσαι,
μ' Ἀδὸς σιχθῆθῃ σὲ, ὦ Πλάση,
καὶ ἔλο λέει νὰ σὲ χαλάση.

Δὲν ἔξρω παιδικότερη καὶ συγκινητικότερη βλα
σφημία ἔχει ὀλη τὴν πίστιν τῶν μικρῶν μας χρό
νων, πὸς ὁ σκεπτικισμὸς καὶ τὸ μῆδεν δὲν ἤρθαν
ἀκόμη νὰ βεῖξουν τὸ μάτιος τ' ἐτὴν ὀργῆς μας.
Στους «Ἐρωτες» ἡ θερμὴ τοῦ διαθέσις ἡ ζωηρὴ
τοῦ λέξι, φθάνει τὰς τῶν σῶρα τοῦ πάθους τὸ στεφά
νωμᾶ τῆς εἶναι ἔτι ἡ «Σουλέικα», εἰκόνα ζῆλευτῆς:
Γυμνὸ τὸ στορνετὸ κορμὶ τῆς
σὲ πουπουλένιο παραδέρνει
στρώμα λαγνεῖας σύγκρυα τῆς φέρνει
ὁ βασιλῆς Ἰσραηλῆτης..
Ἐσπεύγει αὐτὸς, μὰ ἀκόμη ἐκείνη
κρατώντας τὸ μανθῶα τοῦ ὀργιάζει.

Τὸ βιβλίον τελειώνει μελαγχολικᾶ, πεσσιμιστικᾶ
τὸ λάδι τῆς ζωῆς τοῦ σόνεται, ζῆτᾶ νὰ τὸ ἀναπλη
ρῶσουν μὲ κρασί...

Ἐξωρεῖ νὰ φῆγῃ λίγο ἀκόμα,
κι' ἀπὲ χῶς τὸ σπονδῆ ἔσὺ τὸ χῶμα.
Τὶς γραμμῆς αὐτέτις, τὰ ὄρατα καὶ ἡρωικὰ αὐτὰ
λόγια, δὲ θὰ ἐβίσταξε νὰ τὰ υπογράψῃ καὶ ὁ μεγά
λος ποιητῆς τῆς ἡμέρας, ὁ ἐναρμόνειος Ὀμῆρ Κα
γιάμ.
T. A.

RAMPINTRANO TATKOP.—Στὴ «Revue
des deux Mondes» ὁ Louis Gillet ἐνημοσίευσεν πρὸ
καιροῦ μιά μελέτη γιὰ τὸ ρομάντζο τοῦ Ταγκῶρ «Ὁ
κόσμος καὶ τὸ σπίτι», ὅπου λέει σὲ συντομία τὰ ἀ
κόλουθα:
Ἐκίρουμε πὸς ἀπὸ λίγο καιρὸ τώρα ὁ μεγάλος ἐν

δός ποιητής Ραμπιντρανάθ Ταγκόρ φαίνεται ότι πρόκειται να καταλάβη στα σύγχρονα γράμματα μια θέση που ανάλογα είχε άλλοτε ο κόμης Λέων Τολστόι. Το κοινό γίνεται προσεκτικό στη φωνή αυτή της 'Ανατολής. Αν κανένα από τα δράματα ή από τους μύθους του Ταγκόρ δεν πήρε ακόμα στις εδωπαϊκές χώρες τη φήμη «Του Κράτους του «Σκότους» ή της «Σνάτας του Κρόντσερ», είναι όμως στη θέση του περιφημού ρώσου συγγραφέα που θυμίζει σήμερα ιδιική του θέση: τη θέση ενός θρησκευτικού άρχηγού, ενός διευθυντού της συνείδησης, περισσότερο παρά τη θέση ενός καλλιτέχνη ή ενός ποιητή. Με τη διαφορά μονάχα ότι ο προφήτης της Γιασνάγιας—Πολιάνας είχε τη συνήθεια να ζή στη μονωσί του, που κατήντησε τόπος προσκυνήματος, κ' όπου άκουγε ότι ταχτικά του έσταλνε ή γή, πιστούς ή εύλαβείς' έμφ ό σοφός Ινδός, που δεν είναι εύχαριστημένος να διδάσκη στο σχολείο του ή στο «Asram» του του Shanti Nikitan, όχι μακριά του Βοιρουγ, (ένα άληθινό σπουδαστήριο της καινούργιας επιστήμης), έκανε τον έαυτό του άπαστολο και κήρυκα των Ιδών του, και έπηγε να τις κηρύξη στις 'Ινδίες, στην 'Αγγλία, στην 'Αμερική και στην 'Ιαπωνία. Ο γέρο δάσκαλος άν και κοντεύει στα έξήντα, δείχνει μια καινούργια νεότητα και δραστηριότητα για να κάνει ν' άκουστη στον κόσμο ή φωνή της 'Ασίας, που έληγομνήθηκε. Έβδανε στο Τό-ό, στη Νέα 'Υόρκη και στο Λονδίνο ένα γέρο περιηγητή με γαλιτιά και γενειάδα ν' άνεβαίνει γλιγγρα το βήμα και να κηρύττει με πολύ ώρατα λόγια τις φιλοσοφικές του ιδέες.

Στο «Στον κόσμο και στο σπίτι», τα κύρια πρόσωπα είναι μονάχα τρία, ο σύζυγος, ή σύζυγος, και ένας τρίτος, ένα ιδεολόγος, σοσιαλιστής με νέες θεωρίες και νέα όράματα.

Ο τρίτος αυτός με της θεωρίες του προκάλεσε μια επανάσταση της κοινωνίας γενικά και της συζύγου, ενάντια στα οικογενειακά ήθη, ειδικά. Μέσα σ' αυτό το ρομάντζο ο Ταγκόρ διατυπώνει τις θεωρίες του για την ανθρωπότητα, την κοινωνία και την οικογένεια.

Για να δούμε θά μπορούσαν να επιβληθούν οι νέες αυτές θεωρίες; Ο καιρός θά μας το δείξη, όπως το έδειξε και για τόσα άλλα φιλοσοφικά συστήματα.

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ

Τ. Τ. 903 τη 25 10-21. — «Τό ζηλευτό καμιάρι της λεβεντιάς τ' άλλομήνητο προτοπαλήκαρο της Τρίγλιας ό στρατ ώτης Πουτουήρης εκ Τρίγλιας Προύσης ό λεγόμενος «τουρκοφαγός» όλο των συναδέλφων του, έπεσε ηρωικάς μαχόμενος κατά την μάχη 'Οβατζήν την 11ην 'Ιουνίου έ. έ.» την αυγήν δε τύχην ευρε και ό δεκανεύς 'Ενομιάτάρχης του Παπαγεωργίου Εύστρ. εκ Χαλκίδος.

Μετά τιμής
Μιένης Χαράλαμπος.

αφ. 2ου λίβρου 4 Σελ. Τ.Τ. 903.

ΜΑΛΛΙΝΑ
ΔΙΑ ΤΟΝ ΣΤΡΑΤΟΝ

Βοηθήσατε τό έργον της Βασιλίσσης μας.
Ο Στρατός κρυώνει, ριγοί, ύποφέρει άπό ψύχος. Τά χρυσαγήματα έπίκεινται.

Σ π ε υ σ α τ ε

Έφοδιασετέ Τους με μάλλινα. Κάλτσες μάλλινας, ζουνάρια μάλλινα, σκεπάσματα μάλλινα, φανέλλας, γάντια.

Στείλατε κονιάκ. Θερμαντικά διά τους ήρωάς μας, διά τους γενναίους μας, διά τά παλληκάρια μας.

ΠΗΝΕΛΟΠΗ ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΥ

Η έλλεικτοτέρα μερίς της κοινωνίας των 'Αθηνών προέλεψε με άνυπόκριτον θλίψην εις την τελευταίαν της κατοικίαν γηραιάν δέσποιναν, την άειμνην τιν Πηνελόπην Αναστασοπούλου μητέρα του έπιφανούς πολιτικού της Αττικής και Πληροψούστου κ. Γεωργ. Αναστασοπούλου και των άλλων έλλεικτων και γνωστών έπιστημόνων της πόλεως μας. Η γηραιά άρχοντισσα ήτο το χάριμα και ή εύτυχία των πολυτιμών ωών της και την άπόλειάν της έδρήνησαν άπαρηγόρητα τά τένα της. Την θλίψιν των συν μερίσθησαν άνιτες και ουδέεις άπέμεινεν άδάκρυτος παρακολούθων όσω ζωηρώς εκδηλούμενον τον υϊκόν πόνον. Η άείμνηστος Πηνελόπη περιστοιχισμένη άπό τά μέλη της Πατριαρχικής της οικογενείας κατήλθεν εις τον τάφον εύτυχής. Άπειροι στέφανοι, δείγματα της κοινωνικής εκτιμήσεω, περιέβαλλον τό σεπτόν σκήνωμά της και ό κοινωνικός σεβασμός, έξεδηλούτο άμειωτος προς την μνήμην της. Ητον ή εύτυχημένη μητέρα, ή δημιουργός μιας ζηλευτής πολυκλήδου 'Ελληνικής οικογενείας μεσότης άρετών έπιστημονικής και κοινωνικήν εκδηλώσεως σπανίας διά την εποχήν μας. Την κηδείαν της γενομένην πάνδημον ήκολούθησαν 'Υπουργοί, Στρατηγοί, Βουλ υπαί, Άνόστεροι 'Υπάλληλοι, πολλοί Άξιωματούχοι και πλήθος φίλων και θαυμαστών του διαπερατού μέλους της 'Εθνοσωλείσεως και δημοφιλεστάτου πολιτευτού 'Αττικής και Βιωτίας κ. Γεωργ. Αναστασοπούλου.

Η ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΟΥ

Στη σειρά των βιβλιαρίων των εκδομένων υπό της Β. Γεωργικής 'Εταιρείας διακρίνεται διά την έξαιρετικήν χρησιμότητά του τό τελευταίον τομίδιον, εκ σελ. 72, τό επιγραφόμενον «Τό άμπέλι, ή Σταφίδα και ή Σουλτανίνα». Είναι έργον του Διευθυντού της 'Εταιρείας και Γενικού 'Επιθεωρητού της Άμπελουργίας κ. Β. Δ. Κομπά. Είς τό σύντομο αυτό βιβλιαράκι είναι συγκεντρωμένον με σαφήνεια, με συντομία, με γλώσσαν άπλήν και ρέουσαν, κάθε τι που είναι άπαραίτητον διά τον 'Ελληνα άμπελογο-

γόν και σταφιδοκαλλιεργητήν. Τρία εκατομμύρια στρέμματα της 'Ελληνικής γής — εκτός της Θράκης και Μικράς 'Ασίας— άπασχολούνται με την καλλιέργειαν της άμπέλου και της Σταφίδος, άποδίδοντα με τάς σημερινάς τιμάς ένα περίπου δισεκατομμύριον δραχμών εις την 'Εθνικήν και ιδιωτικήν οικονομίαν και κάθε προσπάθειαν των έπιστημόνων γεωπόνων μας προς ένίσχυσιν του κλάδου τούτου και διαπαιδαγώγησιν των άσχολουμένων εις αυτόν, είναι έργον μεγίστης έθνικής σημασίας. Ο κ. Κομπά; εκ των νέων Γεωπόνων μας, εκ των άριστα μορφωμένων, με έπιστημονικά έφοδια και τόποια άποκτώματα μόνον άπό τους προνομίους εν τη ζωή, με ζήλον άφραστον και με άφοσίωσιν προκαλούσαν τον θαυμασμόν, κάτοχος του θέματος του ως όλλοι, προέβη εις την έκδοσιν του πρακτικού κ' όφελίμου τούτ υ έργου του εν πλήρει έπιγνώσει των άναγκών του σταφιλιού και της σταφίδος μας.

Άπληλαγμένον άπό τον φόρτον μεταφυσικών θεωριών, έπιστημονικών όρων και παντός όπερ θά έπεσκότιζε την σκέψιν του άναγνώστου και θά καθίστατο τό περιεχόμενό του άμφιβόλου χρησιμότητος, άποβαίνει ό άπαραίτητος σύντομος παντός άμπελοργού και σταφιδοκαλλιεργητού και θέτει τάς βάσεις εύθυτέρας ανάπτυξεω; του σπουδαιοτάτου τούτου κλάδου της έθνικής μς παραγωγής.

Ο κ. Β. Κομπά; έξαιρετική έπιστημονική φυσιογνωμία, προφώρας τά άποβή εις εκ των σοβαρωτέρων παραγόντων της γεωργική μας αναπτάσεως και άπό των στηλών μας θά δοθή πολλάκις ή εύχάριστος ευκαιρία να άπασχοληθώμεν διά τον πλουτον των έπιστημονικών του έφοδίων και της έπωφελοϋς αυτών χρησιμοποιήσεως.

Ο κ. ΠΟΛ. ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Έπρόστρεψεν κατότιν μακρά; εν Βελγίω και Γαλλία διαμονής ό Μηχανικός Μεταλλειολόγος (Α. Ι. Σ.) κ. Πολ. Χατζηδημητρίου. Ούτω ό έπιστημονικός κόσμος της πρωτεύουσής έπαινεθρεν εν τώ προσώπφ του έκλεκτού συνεργάτου μας τον ισχυρόν παράγοντα της μεταλλευτικής μας εξελίξεως, τον βαθύν έπιστήμονα, τον όξύν έρευνητήν των ύψηλών ζητημάτων της μηχανικής και τον ακαταπόνητον και ήυρτάτων όριζόντων μελετητήν της έ λιμικής γεωλογίας. Ο κ. Χατζηδημητρίου τυχόν της τιμής να έλεγεί τακτικών μέλους της Γεωλογικής 'Εταιρίας του Βελγίου επηνήθε με τό κύρος του έπιστήμονος του άνεγνωρισμένου πλέον άπό την αυθεντικότητα της ευρωπαϊκής σοφίας, Η 'Ελληνική 'Επιθεώρησις φιλοξένη εις τάς στήλας της περισούδαστον άρθρον την άπαρχήν μακράς συνεργασίας του έπιφανούς έπιστήμονος.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ

Έπιμελητεία Στρατού Γραφείον 11
Διακηρύττει

Ότι μη έπιτευχθείσον των άπαιτούμενων ποσοτήτων εις τους διενεργηθέντας διαγωνισμούς της 12ης και 11ης 'Οκτωβρίου έ. έ. δια την προμήθειαν καφέ, τυροϋ, άπανλαμβάνονται ούτοι ως κάτωλι:

- 1) Διά την προμήθειαν 150,000 δκάδων καφφέ την 29ην 'Οκτωβρίου έ. έ. ήμέραν Παρασκευήν και ώραν 11 1)2—12 1)2.
- 2) Διά την προμήθειαν 750,000 δκάδων τυροϋ την 30ην 'Οκτωβρίου έ. έ. ήμέραν Σάββατον και ώραν 11 1)2—12 1)2.

Οί όροι συμφωνιών κλπ. καταθεθειμένοι εν τώ ως άνω Η Γραφείω 'Επιμελητείας.

Έν 'Αθήναις τη 19η 'Οκτωβρίου 1921,

Ο 'Υπουργός
Ν. ΘΕΟΤΟΚΗΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ

Έπιμελητεία Στρατού Γραφείον II

Διακηρύττει

Ότι μη έπιτευχθείσον των άπαιτούμενων, κατά τους διενεργηθέντας διαγωνισμούς της 12ης, 15ης, 16ης και 18ης 'Οκτωβρίου έ. έ. δια την προμήθειαν, σαφδελών, πεπέρεω; , στεατοκηρίων και σιγαρέττων άπανλαμβάνονται ούτοι ως κάτωλι.

- 1) 55000 κίβνια σαφδελών την 1ην Νοεμβρίου έ. έ. ήμέραν Δευτέραν και ώραν 11 1)2—12 1)2.
- 2) 15000 δκάδας πεπέρεω; την 2αν Νοεμβρίου ήμέραν Τρίτην και ώραν 11 1)2—12 1)2.
- 3) 220000 δκάδες στεατοκηρίων την 3ην Νοεμβρίου έ. έ. ήμέραν Τετάρτην και ώραν 11 1)2—12 1)2
- 4) 25,000.000 πακέτα σιγαρέτας την 4ην Νοεμβρίου έ. έ. ήμέραν Πέμπτην και ώραν 11 1)2—12 1)2.

Οί σχετικοί όροι συμφωνιών εις τον κατατεθειμένοι εν τώ ως άνω Η Γραφείω της έπιμελητείας.

Έν 'Αθήναις τη 19η 'Οκτωβρίου 1921.

Ο 'Υπουργός
Ν. ΘΕΟΤΟΚΗΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ

Έπιμελητεία Στρατού Γραφείον II

Διακηρύττει:

Ότι μη έπιτευχθείσης ίκανοποιητικής τιμής κατά τον διενεργηθέντα διαγωνισμόν της 19ης 'Οκτωβρίου δια την προμήθειαν 150,000 δκάδ. κονιάκ, άπανλαμβάνεται ούτος την 29ην Νοεμβρίου έ. έ. ήμέραν Δευτέραν και ώραν 11 1)2—12 1)2 π. μ. εν τώ ως άνω Η Γραφείω της καθ' ήμάς 'Επιμελητείας όπου εις κατατεθειμένοι οι σχετικοί όροι συμφωνιών και δύνανται να λαμβάνωσι γνώσιν οι ενδιαφερέμενοι.

Έν 'Αθήναις 10 Ν)βρίου 1921,

Ο 'Υπουργός
Ν. Γ. ΘΕΟΤΟΚΗΣ

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΤΩΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ

Διευκρύνετε ότι :

Προκηρύσσει δημόσιον μειοδοτικόν διαγωνισμόν ενεργηθρόμενον την 22αν Ὀκτωβρίου ἡμέραν Παρασκευῆν καὶ ὥραν 10 —12 π. μ. διὰ τὴν προμήθειαν 100.000 δακάων δερμάτων χονδρῶν ἑξωτερικῶν πελμάτων (κρουπόν).

Σχετικοὶ ὅροι συμφωνιῶν εἰσι καταθεθεμένοι παρὰ τὴν Γραφεῖον, ἔνθα οἱ βουλομένοι δύνανται νὰ λαμβάνωσι γνῶσιν καθ' ἑκάστην 11 1)2—12 1)2 π. μ.

Ἀθῆναι τῆ 6ῃ Ὀκτωβρίου 1921

Ὁ ὑπουργός
Ν. Θεοτόκης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ

Ἐπιμελητεία στρατοῦ, Γραφεῖον ΙΥ.

Προκηρύσσει δημόσιον μειοδοτικόν διαγωνισμόν τὴν προμήθειαν τῶν κιθαρίδων.

1) τὴν 25 Ὀκτωβρίου ἡμέραν Δευτέραν καὶ ὥραν 11—12 π. μ. διὰ τὴν προμήθειαν 30000 χιτωνίων σιω φέρ ἐκ δέρματος.

2) τὴν 27ην Ὀκτωβρίου ἡμέραν Τετάρτην καὶ ὥραν 11—12 π. μ. διὰ τὴν προμήθειαν 150.000 ζευγῶν περιωνυμίδων ἔξ ἑρέας χαλί.

3) τὴν 28ην Ὀκτωβρίου ἡμέραν Δευτέραν καὶ ὥραν 11—12 π. μ. διὰ τὴν προμήθειαν 460.000 ζευγῶν ἀρβυλῶν πορείας.

4) τὴν 1ην Νοεμβρίου ἡμέραν Δευτέραν καὶ ὥραν 11—12 π. μ. διὰ τὴν προμήθειαν 50.000 φουσγιγοθηκῶν ὀπισθίων.

5) τὴν 2αν Νοεμβρίου ἡμέραν Τρίτην καὶ ὥραν 11—12 π. μ. διὰ τὴν προμήθειαν 50.000 ξερατύσεων φουσγιγοθηκῶν.

6) τὴν 3ην Νοεμβρίου ἡμέραν Τετάρτην καὶ ὥραν 11—12 π. μ. διὰ τὴν προμήθειαν 100.000 ζωστήρων πεζικῶν.

7) τὴν 4ην Νοεμβρίου ἡμέραν Πέμπτην καὶ ὥραν 11—12 π. μ. διὰ τὴν προμήθειαν 50.000 ἀοτήρων ὅπλου μακροκάνδου.

8) τὴν 5ην Νοεμβρίου ἡμέραν Παρασκευῆν καὶ ὥραν 11—12 π. μ. διὰ τὴν προμήθειαν 3.000 ἀδιαβρόχων τετρατοξῶν.

9) τὴν 8ην Νοεμβρίου ἡμέραν Δευτέραν καὶ ὥραν 11—12 π. μ. διὰ τὴν προμήθειαν 3.000 ἀδιαβρόχων διτροξῶν.

10) τὴν 9ην Νοεμβρίου ἡμέραν Τρίτην καὶ ὥραν 11—12 π. μ. διὰ τὴν προμήθειαν 10.000 ἀδιαβρόχων φορητῶν κτηνῶν.

11) τὴν 10ην Νοεμβρίου ἡμέραν Τετάρτην καὶ ὥραν 11—12 π. μ. διὰ τὴν προμήθειαν 500 ἀδιαβρόχων κλιβάνων.

12) τὴν 11ην Νοεμβρίου ἡμέραν Πέμπτην καὶ ὥραν 11—11 π. μ. διὰ τὴν προμήθειαν 300.000 κολβίων μαλλίνων.

13) τὴν 12ην Νοεμβρίου ἡμέραν Παρασκευῆν καὶ ὥραν 11—12 π. μ. διὰ τὴν προμήθειαν 860.000 ζευγῶν ποδείων μαλλίνων.

14) τὴν 15ην Νοεμβρίου ἡμέραν Δευτέραν καὶ ὥραν 11—12 π. μ. διὰ τὴν προμήθειαν 60.000 ἀτομικῶν ἀντισκίμων πλήρων.

Οἱ ὅροι συμφωνιῶν τῶν ἄνω προμηθειῶν εἰσιν καταθεθεμένοι εἰς τὸ καθ' ἡμέρας ΙΥ Γραφεῖον Ἐπιμελητείας ὧν οἱ βουλομένοι δύνανται νὰ λαμβάνωσι γνῶσιν προσερχόμενοι καθ' ἑκάστην.

Αἱ παρ. ἡμῖν καταθεθεῖσαι ἐγγυητικαὶ ἐπιστολαὶ διὰ προγενεστέρους δαγωνισμοὺς σχεακοὺς πρὸς τοὺς διὰ τῆς παρούσης προκηρυσσόμενοι δὲν ἰσχύουσι προσκαλοῦνται ὅθεν οἱ ἐνδιαφερόμενοι ν' ἀποσύρωσι ταύτας.

Ἐν Ἀθῆναις τῆ 11ῃ Ὀκτωβρίου 1921

Ὁ Ὑπουργός
Ν ΘΕΟΤΟΚΗΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΩΝ

Ἐπιμελητεία Στρατοῦ, Γραφεῖον ΙΥ

Προκηρύσσει τοὺς ἀκολουθοῦσι μειοδοτικοὺς διαγωνισμοὺς διὰ τὴν προμήθειαν εἰδῶν ὄλικου ἐνεργηθῆ σμῆνου; ἐν τῇ Β' Ἰσποδιεύθυνσει Ἐπιμελητείας ὡς ἔπεται :

Α') τὴν 6ην Νοεμβρίου 1921 ἡμέραν Σάββατον καὶ ὥραν 11—12 διὰ τὴν προμήθειαν 100,000 (ἑκατὸν χιλιάδων) ὀρθοστατῶν ἀντισκίμων.

Ὁ διαγωνισμὸς οὗτος ἐνεργηθῆσεται διὰ προφορικῶν προσφορῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐξαρέσεων τοῦ ἄρθρου 34 τοῦ ΣΙΒ' νόμου, ἔσται δὲ κατακυρωτικὸς ἐπὶ τόπου.

Β') τὴν 22αν Νοεμβρίου 1921 ἡμέραν Δευτέραν καὶ ὥραν 11—12 διὰ τὴν προμήθειαν τῶν κάτωθι ὀλικῶν γραφείων ἐν γένει :

- 1) 30 (τριάκοντα) ρόλων χάρτου διαφανοῦς.
- 2) 300 (τριακοσίων) ἔκκοιτιστηρίων.
- 3) 500 (πεντακοσίων) φιλαδίων μελανῆς χημητικῆς σπραγίδος.
- 4) 500 (πεντακοσίων) κυτίων γραφίδων διαφόρων ὑποθετηγμάτων,
- 5) 5000 (πεντακισχιλίων) φύλλων ἀπορροφητικῶ χάρτου.
- 6) 3000 (τρισχιλίων) τολυμῶν μυρίδων.
- 7) 5000 (πέντε χιλιάδων) φύλλων χάρτου κυανοῦ χονδρῶς.
- 8) 500 (πεντακοσίων) φιαλῶν μελάνης μαύρης.
- 9) 200 (διακοσίων) φιαλῶν μελάνης ἐρυθρᾶς.
- 10) 200 (διακοσίων) ὀκάδιων γόμας ρευστῆς.
- 11) 200 (διακοσίων) κυτίων πιπέζ.
- 12) 200 (διακοσίων) κυτίων συνδετήρων.
- 13) 50000 (πεντήκοντα χιλιάδων) φύλλων ἀποτυπωτικῶ χάρτου Καρμπόν.
- 14) 20000 (εἰκοσι χιλιάδων) φακέλλων ἐπιστολῶν μὴ διαφανῶν.

- 15) 30 (τριάκοντα) ρόλων ὑράσιματος διαφανοῦς.
- 16) 100 (ἑκατὸν) φιαλιδίων σινικῆς μελάνης μαύρης.
- 17) 100 (ἑκατὸν) φιαλιδίων σινικῆς μελάνης ἐρυθρᾶς.
- 18) 3000 (τρισχιλίων) μολυβδοκονδύλων διχρῶν.
- 19) 1,000,000 (ἓνός ἑκατομμυρίου) καρφιδίων.
- 20) 500 (πεντακοσίων) ταινιῶν γραφομηχανῆς «Ροζάλ».
- 21) 5000 (πέντε χιλιάδων) τεμαχίων Ἰσπανικοῦ κηροῦ.
- 22) 1000 (χιλίων) ἀποσβεστήρων κοινῶν.
- 23) 1000 (χιλίων) δεσιμίων χάρτου γραφομηχανῆς.

Ὁ διαγωνισμὸς οὗτος ἐνεργηθῆσεται διὰ προφορικῶν προσφορῶν καὶ ὑπὸ τὴν ἡμέτεραν ἐγκρίσιν.

Οἱ ὅροι συμφωνιῶν τῶν ἄνω προμηθειῶν εἰσι καταθεθεμίμενοι εἰς τὸ καθ' ἡμέρας Γραφεῖον ΙΥ Ἐπιμελητείας, δύνανται δὲ οἱ βουλομένοι προσερχόμενοι καθ' ἑκάστην 11 1)2—12 1)2 νὰ λαμβάνωσι γνῶσιν.

Ἐν Ἀθῆναις τῆ 29ῃ Ὀκτωβρίου 1921

Ὁ Ὑπουργός
Ν. ΘΕΟΤΟΚΗΣ